

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA

34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83177

PODUREDNIŠTVO

34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - Tel. 414646

Letna naročnina, Italija

Lir 19.000

Letna inozemstvo

Lir 30.000

Letna inozemstvo, USA dol.

28

Poštno čekovni račun: št. 24/12410

Leto XXXIV. - Štev. 49 (1733)

Gorica - četrtek, 23. decembra 1982 - Trst

Posamezna številka Lir 400

Poslanica novega goriškega nadškofa

Bratje in sestre v Kristusu!

V adventnem času, času veselega in drhtečega pričakovanja Odrašenika vas vse prvič iskreno pozdravljam potem ko me je sv. oče Janez Pavel II. blagovolil izbrati za nadpastirja goriške Cerkve. Zmeden in ganjen ob tem imenovanju sem sledeč duhu mojega očeta sv. Frančiška Asiškega, ki »obljublja pokorščino in spoštovanje gospodu papežu...« (Pravila, pogl. 1.) sprejel to službo, zanašajoč se ne na svoje sile, ampak na moč božje milosti in na pomoč, ki mi jo bo naklonila vaša dobrohotna in razumevajoča ljubezen.

Sledeč Kristusu, ki prihaja, da obnovi svoje trajno in neprestano učlovečenje, prihajam tudi jaz k vam, da skupno praznujemo božič: praznik veselja in upanja za vse stvarstvo in za vsako novo stvar, ki se poraja v svetu.

V božičnem času, na dan Gospodovega razglasenja narodom sveta se bo uresničila tudi moja nova stvarnost naslednika apostolov z odgovornostjo učitelja, duhovnika in pastirja. Na vas vse, dragi verniki goriške Cerkve, ki se z radostjo pripravljate na Gospodovo rojstvo, naslavljam nujen poziv, da se pripravite tudi na moje škofovsko rojstvo in se obrnete na nebeskega Očeta s sledečo lepo in globoko molitvijo:

»Oče, ki poznaš skrivnosti srca, daj temu svojemu služabniku, od tebe izvoljenemu v škofovsko službo, da bo pasel tvojo sveto čredo in brez graje opravljal poslanstvo velikega duhovnika. Naj ti služi noč in dan, da nam boš naklonjen in da boš sprejemal darove tvoje svete Cerkve.

— Z močjo Duha najvišjega duhovniš... a naj ima moč odpustiti grehe po tvojem ukazu;

— naj razpolaga s službami Cerkve po tvoji volji;

— naj odvezuje z oblastjo, ki si jo dal apostolom;

— naj bo po krotosti in čistosti srca živa in tebi všečna daritev po Kristusu, tvojemu Sinu.

Tebi, Oče, slava, moč, čast po Kristusu, s Svetim Duhom v sveti Cerkvi zdaj in vekomaj. Amen.« (Obred škofovskega posvečenja.)

Tako bo božja moč oblekla mojo ubogo človeško naravo in pridem k vam, da vam bom oče, brat, prijatelj, da vas spoznam, vzljubim in delam z vami po občestveni poti naše Cerkve.

Te dni začnem bolj spoznavati čudovito zgodovino oglejske Cerkve, ki je Kristusov evangelijski posredovalec velikemu delu srednje Evrope. Osebnost sem vesel, da se bom vključil v izročilo in zgodovino te Cerkve: Ogleja, ki je bil vrata za vzhodne dežele; Gradeža, ki je ljubeče in odločno očeval oglejsko veroizpoved; Gorice, ki je prejela dediščino Ogleja in Gradeža, da nadaljuje s povezovanjem in spajanjem ljudstev in različnih civilizacij ter vrši nalogo udobnega in odprtega mostu proti evropskemu Vzhodu.

Zdi se mi kot da iz častitljivih in starodavnih bazilik v Ogleju, Gradežu in stolnice v Gorici prihajajo do mene naši svetniki in mučenci, škofje, diakoni in device: Mohor, Fortunat, Hilarij, Tacijan, Evfemija in vsi ostali, ki jih je oglejska Cerkve rodila. Njim izročam svojo dušnopastirsko dejavnost in z radostnim srcem sprejemam voščilo oglejskega škofa sv. Hromacija, ki mi ga je izrekel kapitularni vikar msgr. Ristič: »Naj bo vedno pastir ponosen zaradi svojega občestva.«

Ze sem zato vesel in ponosen ob tej goriški skupnosti ne le zaradi njene starodavne in bogate preteklosti, ampak tudi zaradi sedanje življenjske sile in zaradi velike naklonjenosti, ki mi jo je izkazala ob imenovanju s svojimi številnimi voščili in čestitkami.

Naj velja moja ljubezen in bratski pozdrav najprej stolnemu kapitulju, članom kurije, vsej duhovščini, bogoslovcem, vsem redovnikom in redovnicam, združenjem in skupinam, ki vršijo apostolat. Upam, da bom našel v njih iskrene sodelavce v odgovorni škofovski službi.

Hvala za izrečena voščila civilnim in vojaškim oblastem, vsem možem in ženam, ki delujejo na družbenem, gospodarskem, sindikalnem, šolskem, podpornem in dobrodelnem področju. Naj jih Bog podpira pri njih delu!

Poseben pozdrav naj prejmejo od svojega očeta in pastirja, ki smatra za svojo prvenstveno nalogo, da je blizu vsem, ki trpijo, vsi bolniki po bolnišnicah in okrevališčih, vsi reveži in vsi, ki se čutijo stiskani in zapuščeni.

S frančiškanskim pozdravom »Mir in dobro« želim vstopiti v vsako hišo te moje ljubljene Cerkve in zaželeli vsaki družini, naj bo občestvo vere, življenja in ljubezni, vsi njeni člani pa naj rastejo kot ljudje in kristjani.

Slovenski skupnosti, ki je bistven del goriške nadškofije, izrekam svoj prisrčni in bratski pozdrav in ji zagotavljam, da bomo hodili skupaj ob spoštovanju in vrednotenju njenih jezikovnih in kulturnih posebnosti, tako da prispevamo k vedno večji občestvenosti znotraj škofijske resničnosti.

Skupaj z vami, predragi verniki, se hočem spoštljivo in s priznanjem spomniti svojega blagopokojnega prednika in vašega ljubljene pastirja msgr. Petra Cocolina, ki je s toliko vnemo deloval, molil in trpel skupno z vami. Naj od zgoraj spremelja pot goriške Cerkve, v kateri se je rodil in kateri je posvetil vse svoje moči, vse svoje življenje.

Z neko žalostjo zapuščam svojo frančiškansko skupnost, toda pripravljen sem vključiti se z vsem navdušenjem, ki ga premorem, v Cerkve, ki mi jo je Gospod zaupal, da bom molil z vami, delal za evangelij z vami, krščansko pričal z vami. Zavedajoč se svoje slabotnosti prosim s psalmistom: »Kdor zaupa vate, Gospod, zaradi tebe ne bo osramočen« (Ps 68, 7).

Ko tako prihajam k vam, ljubljeni verniki, vem, da se bom srečal z Marijo Devico, ki me iz svojih raznih svetišč, zlasti pa s podobe v apsidi oglejske bazilike sprejema, da me bo vodila in branila, kot je sprejela sv. Mohorja, prvega škofa in vse njegove naslednike. Sv. Mohor je upodobljen v škofovski obleki, ko dviga roko k Marijinemu prestolu, oznanjujoč pri tem, da je Marija Mati Kristusova in Mati Cerkve. Upam, da bom mogel nadaljevati oznanjevanje prvega našega škofa in vsem pokazati, da Marija ostaja najbolj gotova in najlažja pot za življenje v Kristusu in Cerkvi.

Ko z vami v teh dneh premišlujem skrivnost Marijine brezmadežnosti in njenega devišstva, ki hrepeneče pričakuje Sina Odrašenika, po Njej, naši ljubljeni Materi, toplo voščim vesel božič in blagoslovljeno novo leto.

P. ANTON VITAL BOMMARCO
izvoljeni goriško-gradiščanski nadškof

Radost in sijaj božične noči

Božični praznik nam kliče z vso blago močjo: »Bog je svet tako ljubil, da je dal svojega edinorojenega Sina, zato da se nihče ne pogubi, kdor vanj veruje, ampak ima večno življenje« (Jan 3, 16).

Božji Sin, druga božja oseba, sprejme po brezmadežni Mariji našo človeško naravo in postane pravi človek — Jezus Kristus. Bog postane viden, da ga moramo poslušati in posnemati. Bog postane človek zato, da bi mi živeli večno življenje.

Iz teh resnic priteka ves sijaj božične noči v mnogokrat tako temno noč človeškega življenja. Če bi se odtrgali od tega izvira radostne božične svetlobe, bi kmalu zamrl tudi njen odsev. Vsa blesteča božična drevesca in vsi božični darovi, vsa bujna razsvetljava, s katero se za božič zagrinjajo številna mesta — vse to ne more v srcih ljudi prebuditi tistega, kar verujočemu kristjanu prinaša angelovo oznanilo, izrečeno betlehemskega pastirja: »Ne bojte se! Prinašam vam veselo sporočilo, ki bo vzradovalo vse ljudi. Danes se vam je rodil v Davidovem mestu. Zveličar, ki je Kristus Gospod« (Lk 2, 10-11).

BOŽIČ NAM PRINAŠA VESELJE

Veliko veselje, ki nam ga oznanja in prinaša božič, je torej učlovečenje božjega Sina. »In Beseda je človek postala in med nami prebivala.« Bog je postal človek, da bi človek postal božji otrok. Postal je človek, da bi nas uboge napolnil s svojim bogastvom in da bi nam grešnikom dal možnost za spravo z Bogom in nas napravil za ljudi večnosti.

Sv. Pavel nas je zato na tretjo adventno nedeljo spodbujal: »Bratje, veselite se vedno v Gospodu; zopet vam pravim: Veselite se! Vaša blagovest bodi znana vsem ljudem, Gospod je blizu« (Flp 4, 4-5).

Pri božični polnočnici slišimo Pavlov poziv: »Razodela se je božja milost, ki

prinaša odrešenje vsem ljudem; uči nas, da se odpovejmo brezbožnosti in posvetnim željam in na tem svetu trezno, pravilno in pobožno živimo.« (Tit 2, 11-12).

K prvim jaslicam je Bog po angelu poklical pastirje. Ti so prihitali in našli tam Marijo, Jožefa in Dete, v jasli položeno. Ko so si vse ogledali in povedali, kar jim je bilo o Detetu sporočeno, so se vrnili ter Boga slavili in hvallili za vse, kar so slišali in videli, prav kakor jim je bilo povedano. Ti pastirji, možje preprostega in vdanega srca, so tako postali pričevalci in oznanjevalci božje resnice in dobrote, luči in veselja.

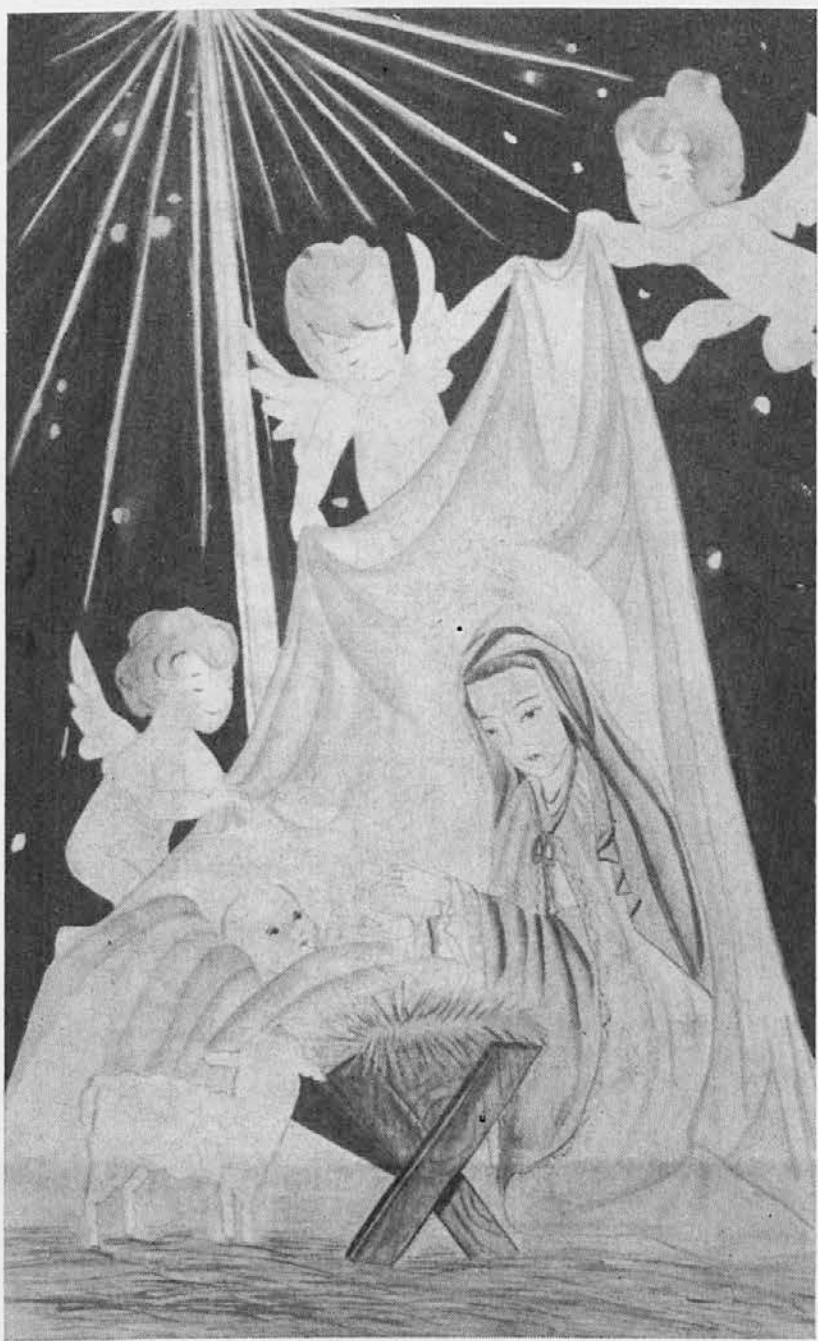
VIABILO ZA NAS

Božič vabi tudi nas, da ponižno poklekamo pred jaslice in vdano izpovemo svoj vero v učlovečenega božjega Sina in našega Odrašenika. Taka izpoved ni za vse lahka, a zaradi tega ne bežimo pred čudežem božje ljubezni, saj je vsak izmed nas vpleten v zgodbo odrešenja. Kot kristjani smo gotovo dobili pri krstu preroško naročilo. Pojdite tudi vi po vsem svetu in oznanjujte evangelij, sporočilo veselja, vsem ljudem.

A koliko je danes ljudi, ki zanj vedo? In vendar mora biti v nas radost. Zaradi vseh, ki božič doživljajo; zaradi vseh, ki po njem hrepenejo, ki iščejo, ki trpijo, ker nimajo božične luči. Vsa ta srca se pa odpirajo milosti. Z njimi in zanje moramo moliti posebno na božični dan.

Božič naj napolni naše življenje z veseljem in srečo, ker smo deležni velike božje ljubezni. Zdravi naj pa v nas tudi pripravljenost in moč, da bomo na božjo naklonjenost lahko odgovorili s trdnostjo vero in dobrimi deli. Tako bomo deležni tistega miru, ki presega vsako naše pričakovanje, in bomo posredovalci tistega miru, po katerem željno hrepeni ves svet.

LOJZE SKERL

Spet bomo po božji dobroti doživeli božične praznike, ki nas bodo živo spominjali na dogodek, »ko se je razodela dobrotljivost in ljudomilost Boga našega Odrašenika« (Tit 3, 4). Te dni nam bo Bog »govoril po Sinu« (Hebr 1, 2). Zaradi njegovega prihoda je življenje postalo drugačno. Oddaljeni Bog je postal »Bog med nami«, Bog, ki z nami oblikuje našo zgodovino in naše življenje. Od nas pričakuje, da v teh blagoslovljenih dneh še posebej širimo usmiljenje, ljubezen in dobroto okrog sebe. Naj bi ne bilo nikogar med nami, ki bi ob spominu na lepoto nekdanjih božičnih dni občutil žalost osamljenosti in pomanjkanja ljubezni! S to mislijo pozdravljata svoje bralce, naročnike, sodelavce, velikodušne podpornike in vse ljudi dobre volje ter jim želita obilje božje milosti, božične radosti in veselega darovanja

UREDNIŠTVO IN UPRAVA
»KATOLIŠKEGA GLASA«

Božični prazniki sv. očeta

V četrtek 23. decembra ob 12. uri bo sv. oče sprejel kardinale in člane rimske kurije in govoril o položaju Cerkve v svetu.

Polnočno mašo bo sv. oče daroval v baziliki sv. Petra, na božični dan pa bo maševal ob 10. uri. Opoldne bo z zunanje lože govoril o božiču in izrekel voščila v raznih jezikih ter podelil apostolski blagoslov mestu in svetu (Urbí et orbí).

V nedeljo 2. januarja bo papež poročal v Rieti in Grecio, kjer je sv. Frančišek Asiški postavil žive jaslice.

Še vedno se ga bojijo

V četrtek 16. decembra je podtalno vodstvo razpuščenega delavskega sindikata Solidarnost sklicalo manifestacijo pred spomenikom leta 1970 padlim delavcem v Gdansk. Nedovoljenega shoda bi se bili morali udeležiti tudi delavci bližnjih ladjedelnic in drugih industrijskih obratov, Lech Walensa pa bi moral govoriti. To pa se ni zgodilo, ker je prišla ponj policija in ga odpeljala na zaslišanje. Pojasniti bi moral — to se je zgodilo že tretjič — domnevne finančne nepravilnosti pri upravljanju

nju denarnih skladov pri Solidarnosti iz Gdanska. Seveda je bila to samo pretveza, kajti zaslišanje je trajalo le pol ure, nato pa so Walensa vozili po deželi med Gdanskom in Gdinjo sem in tja. Zvečer je bil spet doma.

Neizgovorjeni govor pa se je še isti dan pojavil v Varšavi. V njem pravi bivši predsednik Solidarnosti: »Vemo, k čemu težimo, čeprav bo za uresničitev naših težav morda treba več časa in druge poti. Solidarnost je iz sindikata prerasla v družbeno gibanje, ker si je naložila na ramena številne probleme. Sindikat formalno ne obstaja več, obstaja pa v nas, in tudi v tistih, ki so se mu odrekli.«

Naslednji dan so tuji dopisniki po dolgotrajnem prerekanju s policisti, ki stražijo Walensovo stanovanje, le uspeli priti do voditelja Solidarnosti. Ta jim je dejal, da je dialog z vlado za rešitev Poljske nujno potreben. »Gre za partijo šaha, pri kateri pa oblasti namesto figur zaenkrat uporabljajo policijske gumijevke.« Vendar se Walensa glede prihodnosti ne vznemirja. »Zmagali smo, zmagujemo in bomo zmagali. Ne vem, za kakšno ceno, a povratka nazaj ni!«

Božično voščilo tržaškega škofa

V svetu se je rodil Bog. In tako se je končno rodil tudi človek. Ta neverjetna novica je res pravo veselo oznanilo: je evangelij.

Bog, ki so ga vsi pričakovali, je prišel na svet na najbolj nepričakovani način. Vedno, od vsega začetka dalje, je človek skušal postati »bog«. Razglasil se je za stvaritelja samega sebe, za začetek in konec vsega, razum je postavil za najvišje vodilo, sebe pa za neomejenega sodnika dobrega in slabega. Okrog sebe je zbral še druge sebi podobne »bogove« in zemljo je napolnil s smešnimi in tragičnimi maliki.

Za božič Bog-človek ni več malik: je resničnost, ki je vsekakor različna od vsake človeške iznajdbe. Pot, ki si jo je Bog izbral, da je stopil med ljudi kakor eden izmed njih, je pripeljala do presenetljivega zaključka: ubog otrok, nad katerim se odpirajo nebesa in ki vse privlačuje k sebi, ponižne in velike, če le iskreno iščejo pravega in živega Boga.

Vesel božič, ki je edini človeka vreden, je Gospod izbral zato, da bi vsak človek odkril svoj izvor, spoznal, kdo sploh je, se naučil ljubiti in odkriti resnično božjo

podobo, po kateri naj upodablja svoje življenje.

To je voščilo, ki ga naslavljam svojim bratom tržaške Cerkve, kristjanom, vernikom in vsem Tržačanom brez izjeme. Vsem voščim velik mir: tisti mir, ki pomirja vsakega posebej, ki daje možnost, da se spoznamo kot božjo podobo in da ga uživamo iz vsega srca; tisti mir, ki ustvarja red in prinaša vedrost v medsebojne odnose, ker vsak priznava v drugem to enako in najvišjo odliko; tisti mir, ki res prinaša v družbo in zgodovino pomiritev in upanje, ker je Bog sam postal glava in vodnik našega zemeljskega potovanja.

Božični mir naj bo obilno predvsem tam, kjer ga je malo; tam, kjer zaradi hudobije, krivic in človeškega trpljenja teče kri in se razjedajo sožitje med narodi.

Betlehemska poslanica naj razoroži srca in roke, posamezne osebe in vojaške velesile. Predvsem pa naj ta poslanica pritegne vse razpoložljive moči, da se odpravi pokvarjenost, nevednost, lakota, revščina, boleznj; in da se pospeši sloga, sodelovanje, solidarnost, bratska in občečloveška ljubezen.

Pokrajinski kongres tržaške Slovenske skupnosti

V soboto 11. in v nedeljo 12. decembra je bil v Trstu pod geslom »Za samostojno politično nastopanje« pokrajinski kongres Slovenske skupnosti na Tržaškem. Prišel se je z obširnimi in izčrpnimi poročili političnega tajnika dr. Zorka Hareja. Ta je obravnaval vsa najbolj pereča in aktualna vprašanja na Tržaškem od gospodarske krize do razlaščanja, delovanja krajevnih ustanov, globalne zaščite, strankine organizacije, letošnje junijske upravne volitve in politični položaj po njih.

Zelo razgibano je bilo strankino organizacijsko življenje. Tako so bile ustanovljene sekcije v mestu. Mlajše sile so dejavnost stranke zelo poživile, povečali se je tudi stik z bazo.

V zvezi z razlaščanjem slovenske zemlje je dr. Harej ugotovil, da je slovenska narodna skupnost od leta 1948 izgubila že polovico svojega narodnega ozemlja. Prav zato se SSK že od svojega nastanka odločno bori proti vsem oblikam odtujevanja naše zemlje. Že pred desetimi leti se je krepko postavila proti kraškim rezervatom in prek svojega deželnega poslanca zahtevala preklic Belcijevega zakona iz leta 1971. Odločno je SSK lani nastopila zoper uničevanje kmetijskih površin na Kolonkovcu in se protivi krivični urbaništni politiki. K temu spadajo tudi tako imenovane hitre ceste in področje za znanstvene raziskave na Krasu.

Ko je omenil dr. Harej politični položaj, ki je nastal v tržaški pokrajini po letošnjih junijskih volitvah, je obrazložil, zakaj SSK ni vstopila v manjšinske odbore, ki so nastali po volitvah. SSK je bila namreč za sestavo širokih večin na tržaški občini in pokrajini ter je vztrajala na programskih točkah, ki morajo biti v soglasju z interesi naše narodne skupnosti.

Sledila je razprava, v katero je poseglo nad dvajset udeležencev. Vsi so bili soglasni, da so prvi bližnji cilj strankine dejavnosti deželne volitve prihodnje leto. Nikakor se ne sme dogoditi, da izgubi SSK svojega edinega poslanca.

Sicer po se je pokazal demokratičen pluralizem mnenj znotraj stranke, ki je prišel tudi do izraza v treh listah: »Enotnost«, »Nove perspektive« in »Leva struja«. Tako je »Enotnost« predložila resolucijo, ki predlaga, da se do deželnih volitev ne spreminjajo dosedanja politična smer in zavezanost. Konkretne sklepe o možni razširitvi večin v Trstu pa bo stranka sprejela, ko postane vprašanje aktualno in to na podlagi jasnih in ustreznih programskih obveznosti glede zahtev slovenske narodnostne skupnosti ter ustrezne koalicije, v kateri bi morale stranke deželne večine nastopati kot subjekt.

Pristaši liste »Nove perspektive«, ki jo je podprla tudi »Leva struja« pa so predložili resolucijo, ki pravi: »SSK naj ne stopi v večine s tistimi strankami, ki v celoti ne sprejemajo bistvenih zahtev našega programa. Zaradi tega SSK ne more sodelovati z Listo za Trst, dokler se to gibanje ne odpravi svojim protislovenskim stališčem.« Pri glasovanju je resolucija »Enotnosti« prejela 33 glasov, »Novih perspektiv« pa 24.

Na koncu je kongres izvolil novo pokrajinsko vodstvo, ki ga sestavlja 31 članov. Osemnajst jih pripada »Enotnosti«, 11 »Novim perspektivam«, dva »Levi struji«. Na listi »Enotnosti« so bili izvoljeni Zorko Harej, Drago Štoka, Alojz Tul, Ivo Jevnikar, Marij Maver, Boris Slama, inž.

Karlo Grgič, Edvard Krapež, Aleš Lokar, Aleksander Mužina, Anamarija Sancin, Branko Slavec, Jurko Slokar, Aldo Stefančič, Marko Udovič, Vladimir Bak, Maks Šah in Humbert Mamolo. Listi »Nove perspektive« pripadajo Rafko Dolhar, Marija Breclj, Martin Breclj, Bojan Brezigar, Aleksander Cergol, Peter Grilanc, Marino Kakorovec, Miro Opelt, Saša Rudolf, Antek Terčon in Marinka Theuerschuh. »Levo strujo« bosta zastopala Boris Gombač in Stanko Skrinar.

Kamenčki

Uveli slovenski nagelj PSI-ja

V Gradiški se je v nedeljo 19. decembra vršil pokrajinski kongres PSI. Vse lepo in praznično. Poljubljanje in rdeči nageljni. Visoke osebnosti, tudi novi minister Fortuna. Vsi, samo Slovencev nikjer. Napisi, didaskalije, časopisi. Slovenske besede ni. Je to tista stranka, kjer naj bi imeli za točišče Slovenci?, se vprašaš. Oder. Veliki možje, minister Fortuna, predsednik pokrajine Cumpeta, senator Lepre, župan iz Trčiča Blasig itd. itd., da, skoraj bi bil pozabil Cesareja Devetaga, menda bivšega komandanta Brigate Gorizia (gre za tiste, ki so se organizirali, da bi Gorice ne zavzeli slovenski partizani, ne?). Slovenci pa nikjer, bi rekel Martin Krpan. Ni ga bilo, ker ta raja ni za predsedniški oder. Na levi strani pa velika italijanska trobojnica. Se modro so ravnali pri agenciji Alpe-Adria, da so v ponedeljkovi oddaji »Odrta meja« pokazali cel oder razen kota, kjer je visela zastava. n. n.

»Katoliški glas« pripravlja izlet v Grčijo

Izlet bo trajal 9 dni, od petka 22. do sobote 30. julija. Prvi dan postanek v San Marinu, zvečer v Loretu. Drugi dan Bari (bazilika sv. Miklavža, popoldne Castellana Grotte in zoo Fasano). Zvečer iz Brindisija s trajektom v Grčijo. Tretji dan od Igunice prek Epira (mesto Ioannina), prelaz Mazia (915 m) do Metsova. Kosilo. Popoldne ogled svetovno znanih »v zraku visečih« samostanov Meteora. Prenočevanje v Trikali, Tesalija. Četrty dan v starodavno preročišče Delfi. Čez goro Parnas in Tebe v Atene. Peti dan ves dan v Atenah. Popoldne ogled Pireja in prosto. Šesti dan Korint, Mikene, Napflion in Epidaurus. Prenočevanje v Naflionu. Sedmi dan v starodavno Olimpio. Popoldne v Patras ob Korintskem zalivu. Po polnoči z ladjo v Ancono. Osmi dan na vožnji po morju. Deveti dan kosilo v Riminiju. Ob 21. uri povratek v Gorico.

Ves čas bivanja v Grčiji bomo imeli slovenskega vodiča. Za potovanje je dovolj veljavna osebna izkaznica. Cena potovanja 740.000 lir. Pri vpisu je treba plačati na račun 200.000 lir. Šele s tem se dobi pravico do sedeža. Zgolj ustne prijave ne bomo upoštevali. Za sobo z eno posteljo je treba doplačati za vsako noč (pet noči) po 16.000 lir, skupaj 80.000 lir. Kdor bi hotel na ladji kabino za 2 osebi namesto za običajne štiri, doplača za tri noči 97.000 lir na osebo. Predviden je le en avtobus. pohitite torej s prijavitvami. Zadnji rok 15. junij 1983, če ne bodo že prej zasedena vsa mesta. Do tedaj je treba tudi plačati celotni znesek.

OD TEDNA DO TEDNA

Tudi poslanska zbornica je izrekla zaupnico Fanfanijevi štiristrankarski vladi. Zanj je glasovalo 349 poslancev, 15 se jih je vzdržalo (predvsem republikanci), proti jih je bilo 244 (komunisti, proletarska enotnost, radikalci, misovci in Gruber-Benco od Liste za Trst). V odgovoru na razne interpelacije se je Fanfani dotaknil tudi vprašanj Trsta, pri tem pa prezrl kot že v senatu zadevo slovenske manjšine. Pač pa je omenil probleme francoske manjšine v Dolini Aosta in nemške na Južnem Tirolskem. Tako Gruber-Benco kot Tombesi od tržaške DC sta vladi očitala, da po uvedbi jugoslovanskih omejevalnih gospodarskih ukrepov ni nič storila za Trst. Fanfani ni vedel povedati drugega kot da so predvideni novi stiki z jugoslovansko vlado, da bi se našle konstruktivne rešitve.

Deželne volitve v Hamburgu preteklo nedeljo so dale absolutno večino socialdemokratom, ki so si osvojili 64 sedežev, 9 več kot pri zadnjih volitvah. Krščanski demokrati so precej nazadovale (od 56 na 48). Tudi stranka »zelenih« (gibanje za čistočo okolja) je ob eno mesto. Imela bo 8 zastopnikov. Ker so liberalci prejeli manj kot 5 % glasov so tudi to pot ostali brez sedeža. Naravno je zmaga socialdemokratov v njihovih vrstah povzročila val optimizma glede prihodnjih državnozbornih volitev, ki bodo čez dobra dva meseca.

Poljski parlament je izglasoval zakon, ki daje vojaški vladi pravico prekiniti (ne odpraviti) vojaško stanje v državi, kar naj bi se zgodilo 31. decembra letos, obenem pa je sprejel drug zakon, ki pooblašča vlado, da se še naprej poslužuje ukrepov, s katerimi je zatrla odpor ljudstva. Tako bo vlada tudi v bodoče nadzirala telefonske pogovore, odpirala zasebna pisma, cenzurirala tisk, imela zastražene važnejše tovarne itd. Proti temu je takoj protestiral nadškof Glemp, češ da so taka določila v ostrem nasprotju s splošnim čutom za pravičnost.

Zahodnonemški kancler Helmut Kohl je zahteval v parlamentu zaupnico za svojo vlado z namenom, da je ne prejme in tako lahko razpiše nove volitve, ki naj bi bile v nedeljo 6. marca 1983. Kohl je namreč mnenja, da so volitve potrebne iz treh razlogov: da se uredi državni proračun, zniža brezposelnost in okrepi gospodarstvo. Pri glasovanju je socialdemokratska opozicija (218 poslancev) glasovala proti zaupnici, krščanski demokrati in njih zavezniki (248 poslancev) pa so se vzdržali. Tako je bila na umeten način izrečena nezaupnica Kohlovi vladi, pot do volitev pa odprta.

Sv. oče Janez Pavel II. je v Vatikanu sprejel madžarskega zunanega ministra Puja in se z njim brez tolmačev razgovarjal pol ure. Nato ga je sprejel še državni tajnik kardinal Casaroli. O razgovorih ni bilo izdano nobeno poročilo. Da je prišlo do odjuge med Apostolskim sedežem in madžarskim komunističnim režimom pričča tudi dejstvo, da so na Madžarskem izdali znakom s sliko papeža Janeza Pavla II. in z napisom: »Prvi slovanski papež v zgodovini.«

Hudo razdejanje v Anconi zaradi zemeljskega usada

Italijo je spet prizadela težka prirodna nesreča. S hriba Fornetto se je v Anconi, mestu s 100.000 prebivalci ob jadranski obali sprožil zemeljski usad izrednih razmerij. V širini kakih dveh in dolžini 3 kilometrov je zajel dva anconska okraja, Posatore in Villo Barducci. Pri tem je bilo poškodovano plinsko omrežje, popokale so vodovodne cevi, prekinjena je bila telefonska povezava, prizadete so bile prometne zveze. Več cest, del avtoceste in železniška proga so bile močno poškodovane. 4.000 ljudi je moralo zapustiti razdejano in razmajana poslopja, ki jih je več sto. Usad je med drugim popolnoma uničil dve kliniki in nepopravljivo poškodoval medicinsko fakulteto. Na srečo je zemeljska gmota drsela zelo počasi, tako da so lahko vse prebivalstvo pravočasno izselili.

Na kraj nesreče je takoj prišel minister za civilno zaščito Fortuna, kasneje si je prizadeto območje ogledal tudi notranji minister Rognoni. Vlada je s posebnim zakonskim odlokom nakazala v sklad za pomoč Anconi 80 milijard lir.

Razgovor z dr. Štokom

Deželna komisija, ki jo vodi svetovalec Slovenske skupnosti dr. Drago Štoka, si je v teh dneh ogledala tržaško pristanišče. V delegaciji so bili še podpredsednik deželnega sveta Del Gobbo, podpredsednik komisije Tarondo, člani Vigni, Proserpio, Pellis in drugi. Deželno komisijo je sprejel predsednik tržaške pristaniške ustanove Michele Zanetti skupaj z glavnim direktorjem ter konzulom enotne pristaniške družbe Hiklom

Za naš list je za božično številko sodelavec g. Dušan Jakomin naprosil našega deželnega svetovalca dr. Drago Štoka za krajši intervju. Dr. Štoka se je vabilu rad odzval in tako posredujemo njegov intervju v tej številki.

Kolikor vemo, poteka že 15. leto, kar ste bili izvoljeni za deželnega svetovalca na listi Slovenske skupnosti. To obdobje je lahko dolgo ali kratko, odvisno je od problemov, ki jih je bilo treba v tem času sproti reševati. Nam lahko o tem kaj poveste?

Deželna zbornica objavlja vsako izrečeno besedo posameznega poslanca v posebnih zapisnikih oz. knjigah. Vse, kar je torej kdo v deželni zbornici izjavil, ugovarjal, protestiral, glasoval za ali proti, je torej objavljeno. Nič ni skritega, niti besedice ne, zato lahko z mirno vestjo trdim, da je Slovenska skupnost v teh 20 letih prisotnosti v deželni zbornici igrala izredno vlogo v korist našega človeka.

Govorite o dvajsetletnem delovanju, v kakšnem smislu?

Konec januarja leta 1983 bo dežela slovensko proslavila 20-letnico deželnega statuta. Na izredni svečani seji bodo ugledni gostje govorili o 20-letnici deželnega statuta dežele Furlanije-Juljske krajine, nad katerim smo kot Slovenci sicer razočarani, saj nas nikdar izrecno ne imenuje, vendar je realnost deželne avtonomije, ki je bila globoko čutena pred 20 leti in še prej, tudi nam Slovincem prinesla marsikaj pozitivnega.

Kaj bi lahko rekli o tem obdobju?

Mirne vesti lahko rečem, da je bil v vseh teh 20 letih naš deželni svetovalec, v prvi mandatni dobi dr. Jože Škerk, v naslednjih pa jaz, subjekt vseh zahtev in predlogov, ki so zadevali vsakega našega človeka, pa naj dela na političnem, kulturnem, športnem, verskem, dobrodelnem ali kateremkoli drugem področju. Z gotovostjo lahko trdim, da bi brez našega poslanca v deželni zbornici bili osiromašeni in narodnostna škoda bi bila v tem pogledu nepopravljiva.

Bom nekoliko izživalen, vendar nekateri trdijo, da nas lahko tudi italijanske stranke primerno predstavljajo in zagovarjajo naše interese. Kaj menite vi o tem?

Bom zelo jasen, kolikor sta me 15-letno delovanje in boj v deželni zbornici še bolj prepričala o nujnosti samostojnega slovenskega političnega nastopanja. Italijanske stranke imajo svoje probleme in skrbi, za nas jim preostane bore malo časa, razen seveda ko gre za volilno propagando. Značilno je s tem v zvezi dejstvo, da so se npr. komunisti vzdržali glasovanja, ko je šlo za resolucijo o pripočitvi parlamentu zakonskega predloga SSK, ki je predvideval globalno zaščito Slovencev v naši deželi. Razprava je potekala v zbornici kar tri dni, in sicer 2., 3. in 4. junija lani, in nas je to komunistično stališče globoko prizadelo. Drug tak primer se je zgodil 15. decembra letos, ko so za naravne parke in kraške rezervate glasovali socialisti v prid, komunisti se vzdržali, SSK pa bila proti. To so dokazi, ki ne potrebujejo drugih besed.

Spomladi ste postali predsednik 7. deželne komisije kot prvi Slovenec v zgodovini deželne zbornice in ste odgovoren za sektor turizma, prometa in prevoznitva. Kakšne težave in zadošenja imate na tem mestu?

Na tem odgovornem mestu sem približno pol leta, odkar je SSK stopila v de-

želno večino skupaj s strankami, ki jih jaz še vedno prištevam med stranke ustavnega loka, kar pomeni, da je PCI v opoziciji, kot tudi lista za Trst, PDUP, DP in ostali. Vendar lahko rečem, da smo v tej komisiji dosegli marsikaj. V tem kratkem času smo sporazumno z odbornikom Rinaldijem dosegli, v duhu Osimskega sporazuma in v korist našega gospodarstva, da se je porazdelilo med razne ustanove in za razne objekte skoraj 200 milijard lir.

Imate kot Slovenec na tem mestu mnogo težav?

Rekel bi da ne, kolikor predstavljam SSK, ki si je v tem 20-letnem življenju dežele Furlanije-Juljske krajine pridobila ugled in zaupanje skoro vseh strank, razen seveda MSI.

Bližajo se deželne volitve. Pravkar ste na Goriškem in Tržaškem imeli pokrajinske kongrese. Enkrat januarja boste imeli, kot smo zvedeli, deželni kongres. Bi nam lahko povedali kaj s tem v zvezi?

Slovenska skupnost ima kot sicer vsaka družba, ustanova ali društvo razne notranje probleme in težave. Vse to skušamo reševati, včasih tudi z nekimi težavami, v korist slovenske narodne skupnosti v Italiji. Glavno je, da imamo, vsaj tisti, ki smo na odgovornejših mestih, vedno pred očmi načela in vrednote, na podlagi katerih ostaja SSK vedno živa in zdrava, in to v vseh še tako težkih in zamotanih situacijah. Za nas so besede slovenstvo, samostojnost, demokracija, pluralizem, svoboda nekaj trajnega, ki jih ne sme nič obsenčiti in za kar se moramo Slovenci v Italiji vsak dan boriti. V tem smislu gre naša zahvala vsem Slovincem v zamejstvu, ki so nas v teh prizadevanjih podprli vsa ta desetletja.

In z globalno zaščito, kakšna je situacija?

Ne preveč rožnata, ker še vedno ni gotovo, ali bodo izredne parlamentarne volitve na pomlad prihodnjega leta ali ne. Na vsak način imamo kot SSK v osebni sen. Fontanarija velikega prijatelja, v okviru enotne slovenske delegacije pa si bomo prizadevali za nadaljnje koristne akcije pri italijanskih izvršnih oblasteh in parlamentu.

Naša zahvala gre tudi tisku in drugim javnim občilom, ki so o našem delu poročali. Vsem hvala in vesele božične praznike ter vse dobro v novem letu.

Zahodnonemški parlament je naslovil na Italijo, Nizozemski in Sovjetsko zvezo prošnjo, naj iz človečanskih razlogov osvobodijo štiri vojne zločince, ki so še zaprti v omenjenih državah in so obsojeni na dosmrtno ječo. V Italiji je to 66-letni Walter Reder, na Nizozemskem 80-letni Franz Fischer in 70-letni Ferdinand Ausderfünfen, v Spandau (Zah. Berlin) pa 88-letni bivši Hitlerjev namestnik Rudolf Hess.

Novi sovjetski voditelj Andropov je utrdil svojo oblast s tem, da je za notranjega ministra imenoval 64-letnega Vitalija Fedorčuka, ki je pred sedmimi meseci nasledil Andropova kot šef politične policije KGB. Mesto šefa politične policije pa je prevzel dosedanj podšef 59-letni Viktor Čebrikov. Oba sta zvesta Andropovova privržena.

Novi goriški nadškof sam o sebi

Bliža se dan škofovskega posvečenja novoimenovanega goriškega nadškofa p. Antona Vitala Bommarco. V četrtek 6. januarja, ki se v Vatikanu še vedno obhaja kot praznik Razglašanja Gospodovega, bo v baziliki sv. Petra prejel polnost duhovništva. In točno mesec dni nato bo v nedeljo 6. februarja prišel v Gorico, da prevzame škofijski sedež. Po dobrih 33 letih se bo tako vrnil v mesto, kjer je za božič 1949 opravil svojo novo mašo. To je bilo tako:

Na praznik Marije Brezmadežne je bil leta 1949 v Padovi posvečen za duhovnika. Nova meja mu je onemogočala, da bi novo mašo opravil na rodnem Cresu, ki je 15. septembra 1947 pripadel Jugoslaviji. Imel pa je v Gorici strica po očetovi strani, pomorskega kapitana, ki se je s tolikimi drugimi Dalmatinci in Istrani zatekel v Italijo. Nastanil se je v Gorici v bližini stolnice. Njegova žena Nella Zadro je bila sestrična pok. kanonika Velcija, ki je bil tudi s Cresu doma. Stric Matteo in njegova žena sta bila tedaj edina najbližja sorodnika novomašnika p. Vitala. Povabila sta ga zato, naj ponovi novo mašo v Gorici. In ker se je njegova teta Nella dobro poznala z »nemškimi« sestrami v Villi S. Vincenzo, mu je tam pripravila novo mašo.

Ob imenovanju za goriškega nadškofa se je p. Anton (njegovo krstno ime) Vital (redovno ime) označil za človeka, ki je bil rojen ob meji in bo deloval ob meji. Otok Cres je do leta 1918 pripadal Avstriji. Leta 1922 po rapalski pogodbi ga je dobila Italija in leta 1947 spet izgubila. P. Bommarco se je rodil torej kot italijanski državljan, pa tudi po starših (vsaj z očetove strani) se je vedno čutil Italijana.

Leta 1963, po 21 letih odsotnosti, se je p. Bommarco v poletju spet vrnil na Cres, kjer še živi ena njegovih sester s hčerko in sinom. Hčerka še študira, sin pa je že ladijski kapitan. Od tedaj se je novi nadškof vsako leto za 20-25 dni vračal na svoj rojstni otok in si našel številne prijatelje. »S krajem, kjer se človek rodi,« je dejal p. Bommarco, »so povezani neizbrisni spomini. Ne razumem tistega, ki se svojega rojstnega kraja ne spominja. Moj spomin na Cres so morje, ribolov, preprosto življenje...« Naj še omenimo, da je že deset let predsednik Cresovske italijanske skupnosti. Tako se je udeležil zborovanja svojih rojakov v New Yorku, kjer jih živi nad tri sto.

V razgovoru s časnikarjema Ranierijem Ponisom in Carlom Giovanello je dejal, da se je že z enajstim leti opredelil za redovno življenje po idealih sv. Frančiška Asiškega čeprav ga je stric silil, naj bi postal pomorščak. Leta 1943 se je nevarno prehladil. Ker je zanemaril zdravljenje, si je nakopal tuberkulozo. Leta 1947 so mu zdravniki dajali komaj še šest mesecev življenja. Tedaj ga je v Feltrah v septembru tistega leta obiskal stric, ki ga je hotel imeti za mornarja in mu prinesel stekleničko z vodo, ki jo zajemajo na kraju mučeništva mučencev v Concordii Sagittarii. P. Bommarco je opravil z zaupanjem tridnevno na čast teh mučencev in spil tisto vodo. Dejstvo je, da so nekaj dni nato zdravniki ugotovili, da se je zdravstveno stanje odločno obrnilo na bolje.

Ko sta ga časnikarja vprašala, če ima napake, je dejal, da mu sobratje očitajo, da ko enkrat najde rešitev za problem, da na rešitvi vztraja, da je pri tem trd in neomajen. Nekateri menijo, da rešitve vsiljuje. In pozitivne strani na značaju? »Vedno sem optimist, se ne ustrašim težav; tudi takrat sem bil miren, ko je prišla name ona težka bolezen.« Sobratje v šali pravijo o njem: »Naš p. Vital ima več rešitev kot problemov.« Nikdar ne prenese na jutri, kar lahko stori danes.

In kako je prišlo do imenovanja za goriškega nadškofa? Bajse so že prej v Vatikanu mislili nanj, ko je šlo za Trst in Padova. V avgustu letos, ko je preživel počitnice kot običajno na Cresu, je prejel pismo od prefekta Kongregacije za škofo kardinala Baggia, naj se nemudoma zgleda v Rimu. Bilo je to 17. avgusta. Takoj je doumel, da je šlo za Gorico. Branil se je tega imenovanja, saj ni bil nikdar v dušnem pastirstvu. Poleg tega bi se moral odreči redovni skupnosti in sobratom. Pa je zmagal v njem čut pokorščine.

Tudi v Gorici hoče ostati sin sv. Frančiška. Škofovska oblačila bo nosil le, ko bo to zahtevala služba. Drugače bo ohranil svojo redovno obleko. Na škofiji bo skušal uvesti življenje v skupnosti. Za škofovsko geslo si je izbral besede: »Da te ipsum alius: Amor« (Daj se drugim: Ljubezen). To geslo je že uporabljal mučenec ljubezni do bližnjega sv. Maksimilijan Kolbe, član istega reda kot p. Bommarco. Na škofovskem grbu bo lev sv. Marka, morje, frančiškanski grb in počez črka M(arija).

Programa si noče izdelati pred prihodom v Gorico. Pravi, da se mora najprej seznaniti s škofijsko in goriško stvarnostjo. Z duhovniki bi imel rad odprt in konstruktiven odnos v iskrenem dialogu. Naj mu pošteno povedo, kaj mislijo. Po njih hoče priti do zaupanja mu vernikov. Skušal se bo živeti v položaj drugih. Tako razpoložnost je priporočal že sv. Frančišek, ki ni nikdar uporabljal trdih besed, da bi vsililo vero. Nasprotno: vsakomur se je skušal približati, razbojniku, volku, svetniku. Ker je bil ponižen, so ga vsi imeli radi in vsi sprejemali.

In še zadeva obmejne škofije. Se boji tega položaja? Mnenja je, da se ne sme pripraviti, to je moje, to je tvoje ali jaz imam prav, ti nimaš prav, ampak iskati medsebojni dialog in sodelovanje. Silvio Pellico je zapisal: »Ne sovražim nobenega naroda; ljubim in spoštujem vse narode, toda kakor ljubim svojega tako želim, da drugi ljubijo svojega.«

—jk

Božič 1944 v goriških zaporih

Bilo je popoldne, nekaj dni pred tem velikim praznikom krščanstva. Po prisiljenem sprehodu v mrazu po dvorišču zapora smo se vrnile v svoj smrdljivi brolg, v katerem smo se znašle žene vseh starosti, slojev in ideologij. Med nas je stopila s. Pierina (imela je isto ime kot jaz) in vprašala, če bi katera od nas hotela pomagati pri čiščenju in okrasitvi kapelice znotraj zapora. Javila sem se edino jaz, drugi dan se je pridružila še ena iz moje vasi, tako smo bile tri. Pridno smo delale, vmes pa tudi kramljale.

Povedala sem sestri svojo zgodbo. Moje pripovedovanje je bilo prežeto zaupanja v Boga. Sestra Pierina mi je ob koncu pogovora izrekla bodrilne besede: »Veš, ti se boš rešila! Te besede so me potem spremljale na vseh nadaljnjih potih in mi vlivale upanje.

Na sam božični dan smo imeli v zaporu slovesno peto sv. mašo. Moški so bili na eni strani, na drugi me žene, vmes pa oboroženi stražniki. Lepo smo peli in tudi pridiga, seveda v italijanščini, je bila ganljiva. Zunaj je naletaval sneg, naše duše pa so bile polne notranje tesnobe.

Kosilo je bilo tisti dan boljše (makaroni z golažem). Druge dni smo prejemale mineštro in kruh. Ravno smo bile pri jedi, ko me pride klicat s. Pierina in mi pove, da sem dobila paket od doma. Prinesla mi ga je sestra Ernesta. Ker so bili za božič strogo prepovedani obiski, jo je s.

Božične slikarske mojstrovine

V plastični in poetični blagovesti o Odrseniku je sv. Luka izoblikoval ljubezljivo predstavo o Bogu-Zveličarju kot nedolžnem otročičku. Njegov opis Jezusovega rojstva je dramatično stopnjevano umetniško doživetje. Sv. Luka je siloviti religiozni božični dogodek pretkal s človeško prisrčnostjo. Ustvaril je temelje, na katerih so umetniki, slikarji in kiparji, pesniki in glasbeniki skozi stoletja zidali svoja bolj ali manj popolna, bolj ali manj vznemirljiva sporočila o skrivnostnem rojstvu božjega otročička v daljavah časa in prostora sredi betlehemske odmaknjenosti.

Sv. Luka je arhitekt našega sedanega božičnega čara. Iz zvencev besed »Slava Bogu na višavah in na zemlji mir ljudem« sije s pomočjo jezikovne melodije, leska barve in ponotranjene čustvene vznemirljivosti slikarsko prepričljivi zaris starodavnega božičnega dogodka.

Mogoče tu nekoliko preveč poudarjamo umetniško prepričljivost evangelističnega sporočila. Vendar ne smemo pozabiti, da je Sveto pismo resnična in edina Knjiga vseh knjig; ne le zakladnica religioznega in duhovnega bogastva, temveč bistvena spodbuda za umetniško delovanje skozi skoraj dve tisočletji.

Rojstvo božjega otroka sredi temé poganstva je na eni strani ljubezljiv človeški dogodek, po drugi strani pa istočasno vznemirljiva duhovna skrivnost, s katero so se vedno znova soočevali misleci in umetniki.

Vsako rojstvo je nekaj posebnega in izrednega. Rojstvo božjega otroka v daljni palestinski deželi v temi na prelomu leta, na dan, ko je stari Rim slavil dan Sonca in poganski pristaši kulta Mitre praznik svojega boga, je poseben in izreden dogodek.

Jezusovo rojstvo se zaiskri iz temé noči, iz revne noči hleva, oziroma pastirske votline pri Betlehemu kot vznemirljive resnice stvarstva, ki je ni več mogoče premagati. Rov betlehemske temé in skrivnost betlehemske votline, v katerih se v

trenutku kozmične resnice, v trenutku rojstva božjega Sina, sprosti eksplozivna zdravilna energija, ki bo pogojevala vso bodočo usodo sveta in človeštva, sta navedena za oblastnike in njihove družbene načine.

Prvi kristjani razumejo Jezusovo rojstvo kot rojstvo Vstajenja. Božič so jim razodeval kot smisel samo prek pomena velike noči. Zato je iz prvih časov krščanstva ohranjenih mnogo več slikarskih dokumentov, ki slave Kristusovo veličastno Vstajenje. Vendar se zelo zgodaj pojavijo tudi motivi Jezusovega rojstva, oziroma motivi o prihodu svetih Treh kraljev kot vladarskih predstavnikov vseh treh tedaj znanih kontinentov sveta, Evrope, Azije in Afrike, da se poklonijo novemu večnemu Vladarju vsega sveta.

Stari svet je govoril v jeziku svojevrstnih prispodob, katerih pomen je srednji vek še skoraj v celoti poznal, medtem ko se je za nas smisel teh simbolov skoraj popolnoma porazgubil. Zato v resnici ne razumemo več slik starega časa, ki so polne dramatične napetosti in očarljive poetičnosti, če bi jih še prav razumeli.

Božični motiv s smehljajočo se Marijo, požrtvovalno dobrodušnim svetim Jožefom in neboljnim Jezusčkom v jaslicah, obdan z dobrimi živalmi, oslom, volom ali kamelo, nas nagovori skorajda samo kot ljubeziva družinska idila s simboličnim pomenom Odrsenikovega rojstva. Prvi kristjani pa so v tej podobi božiča videli veliko več.

Osel in vol sta namreč predstavnik celotnega božjega živalskega stvarstva, istočasno pa tudi nosilca posebnih pozitivnih lastnosti. Osel v Jezusovih časih ni veljal za neumno žival, temveč so ga cenili zaradi njegove skromne samozadostnosti. Kot dobra žival se osel v Svetem pismu pojavi na več kot stotridesetih mestih. Na oslu jaha Marija v egiptovsko pregnanstvo in na oslu skromnosti prihaja v cvetnodeljski Jeruzalem vladar novega duhovnega časa, da odreši svet.

Seveda Sveto pismo, ne pripoveduje na podoben način o Jezusovem rojstvu in mladosti. Božič umetnosti je zato vedno povezan z legendami in človeško domišljijo, ki skuša slaviti skrivnost Odrsenikovega rojstva.

Rekli smo »slaviti« — in to je edini pravilni izraz za prvo tisočletje versko ponotranjenega krščanskega soočanja z Jezusovim rojstvom. Pobožni bizantinski, srbski ali ruski srednjeveški slikarji so se božjim skrivnostim približevali v »strahu božjem«. Predno so začeli s slikanjem, so se postili in molili ter obžalovali grehe. Srednjeveška slika je bila kot velika molitev, kot priprošnja in tolažba.

Srednjeveška slika je govorila kot velika verska prispodoba. Naslikano jagnje je bilo simbol nedolžnosti in prispodoba samega Odrsenika, ki je šel kot nedolžno jagnje v žrtvovalno smrt, ki odjemlje grehe sveta.

Na srednjeveški sliki italijanskega slikarja Girolama dai Libra je novorojeni Jezusček obdan z dvema zajcema. Trije zajci so bili tedaj prispodoba troedinega Boga. Ker je novorojeni Jezusček Bog Sin, je slikar tej podobi Boga dodal dve simbolični božji znamenji.

Neki češki srednjeveški slikar je pred jaslice postavil prispodobo petelina. Tega moremo še danes opaziti na nekaterih

cerkvenih zvonikih, saj je simbol novega dobrega in svetlega dneva, ki ga je oznanil križani Jezus iz Nazareta.

Na starih podobah Jezusovega rojstva se zelo velikokrat pojavi tudi bleščeče skrivnosten pav. Že v poganski antični dobi je bil pav zelo upoštevana in vznemirljivo žival. V Egiptu je bil prispodoba nesmrtnosti. Na srednjeveških podobah ga vidimo, kako pije »vodo življenja«, oziroma kljuva grozdno jagodo. Pav je namreč prispodoba božje vsepričujoče večnosti. Grozdje, ki ga kljuva, je vinska trta — in ta je prispodoba za Jezusa Kristusa, katerega Oče je, kot stoji v Svetem pismu, »vinogradnik«.

Na strehi betlehemskega hlevčka lahko na nekaterih starih podobah ugledamo belega goloba, kot nebeškega poslanca, medtem ko je golob istočasno podoba Svetega Duha.

Sveti Frančišek Asiški je tisti poglobitni svetnik, ki je vedno znova opozarjal na svetopisemske besede sv. Mateja: »Poglejte ptice pod nebom: ne sejejo in ne žanjejo in ne spravljajo v žitnice in vaš nebeski Oče jih živi.« Na mnogih srednjeveških italijanskih slikarijah se pojavijo jate nedolžnih ptic kot prispodob umnega in lepega stvarstva.

Kamela, ki ima v Svetem pismu pomembno vlogo, je predstavnik zveste potrpežljivosti, a tudi prinaševalka življenja, nosilka vode, žival, ki je sposobna najti vir studenčnice tam, kjer ga nobeno drugo bitje ne najde.

V zadnjih stoletjih se je šolska učenost vedno bolj sprevrgla v večbanje v praktičnih postoritvah, tehničnih vedah, političnih pravilih, medtem ko je na staro srpsko sedel prah in jo prekril. Da bi jo spet spoznali, bi rabili veliko časa in potrpljenja. Gotovo vsaj toliko, kot ga žrtvujemo, da se tehnično in sociološko izučimo.

Zakaj sveti na stari oltarni podobi Konrada von Soesta ognjiščni ogenj s tako prodorno močjo? Kaj ni le-ta Ogenj novega življenja, Luč svetá, ki se je v Jezusovi podobi rodila za nas vse? Zakaj je lilija, ki cvete v božično skrivnost, simbol nedolžnosti in simbol Marijinega brezmadežnega spočetja? Zakaj so nageljni simbol groznih žebelj, ki so ranili Jezusovo telo? Zakaj poganjajo ob Marijinih nogah opojne šmarnice, prispodoba samega pozneje križanega Jezusa?

Zakaj je zvončnica simbol božje besede? Zakaj so kamilice simbol kreposti in moči? Zakaj je troperesna detelja simbol troedinega Boga? Zakaj je hlebec kruha v košu simbol kruha življenja, večnega življenja v Kristusu? Zakaj je jabolko simbol greha?

Zakaj je razvalina v ozadju betlehemskega hlevčka simbol propada poganskih templjev in gradov? Ali se zaradi tega kruši tudi stari antični steber na tolikih srednjeveških slikarskih sporočilih? In zakaj rase lovor vedno znova v neuničljivost življenja? Tako kot oljna vejica v golobčinem kljumu pripoveduje namreč o pomenu sprave in miru! Oljka je podoba duhovnega zdravlja in trs v Kristusovih rokah je kraljevsko žezlo pravične oblasti, ki ni od tega sveta.

Nad celotnim božičnim kozmosom sveti magična Zvezda novega upanja in opozarja na rojstvo božjega Sina. Ta zvezda nikoli ne ugasne, saj stoji nad Betlehemom, kar je v hebrejščini simbolična beseda za »Hišo kruha«. V skromnih jaslicah leži Jezusček, ta kruh novega sveta in neba, in blagoslovlja vse ljudi dobre volje.

(Po oddaji v radiu Glas Nemčije, Köln 1980 - Konec prihodnjije).

LEV DETELA

Za Brežnjeva preveč zvonov

Pravijo, da se je Brežnjev večkrat pritožil čez kult preteklosti, ki se ga je oprijela tudi televizija. »Tovariši,« je bajse rekel, »vsakič, ko odprem televizor, vidim same zvonike in slišim samo zvonjenje zvonov... V kakšnem svetu živimo: pred ali po revoluciji?«

★

Ekumenske duhovne vaje

V zadnji novembrski številki revije »Famiglia cristiana« beremo, da bodo katoliški redovniki opravili skupno z budisti desetdnevne duhovne vaje. Ta nenavaden ekumenski podvig bo v Tokiju v začetku prihodnjega leta. Ob tej priložnosti bo evropska delegacija redovnikov na prvem uradnem obisku na Japonskem. »Vatikanski raziskovalci«, tako jih imenujejo v deželi Vzhajajočega sonca, bodo obiskali razne budistične samostane ter se srečali z najvišjimi predstavniki budizma. Prvi tak stik je bile leta 1979, ko je okrog 50 budistov obiskalo nekaj evropskih samostanov.

P. Anton Vital Bommarco s svojimi sorodniki in redovnicami ob ponovitvi svoje nove maše v Gorici za božič 1949. Z leve strani Nella Zadro, ob njej njen mož in stric novomašnika Matteo, proti desni novomašnikova sestra Gianna, sedaj poročena v Pordenonu in Matejev sin Stello

Petrina Trojer

Ne udinjamo se nikomur!

Hudi omejevalni ukrepi jugoslovanskih oblasti, s katerimi so zelo otežkočili svojim državljanom prehanjanje meje, so še vedno v ospredju zanimanja v Jugoslaviji sami in seveda tudi v tujini, zlasti v državah, kamor so tako pogosto odhajali jugoslovanski potniki. O tem in o hudi gospodarski krizi, ki pesti Jugoslavijo, dnevno poročajo tisk in druga sredstva javnega obveščanja. Pa tudi med predstavniki oblastvenih organov in gospodarskih krogov se odvijajo številna srečanja in pogovori o teh vprašanjih. Tudi vidni jugoslovanski politični voditelji vseprek izražajo upanje, da bodo pristojne oblasti čimprej vsaj omilile sedanje tako hude ukrepe, s katerimi niso le pristrigili peruti tako množičnemu tihotapstvu zlasti potnikov iz južnih jugoslovanskih republik, temveč so tudi nenaravno prezrli človeške stike med Slovenci tostran in onstran meje.

Številnim zamejskim Slovincem se zdi sicer kar prav, da se je prenehalo naravno sramotno bogatenje vseh mogočih prodajalcev, ki so po drugi strani tako omalovažujoče ravnali s Slovenci. Kako si bodo sedaj ti »prizadeti« trgovalci pomagali, nas praznaprav ne zanima. Žal bodo pri tem prizadete tudi številne slovenske prodajalke, ki so jih zaposlili ravno zaradi njihovega znanja slovensčine.

Zanima pa nas, kakšne bodo posledice za slovensko narodno skupnost v zamejstvu, če bodo tako togi omejevalni ukrepi jugoslovanskih oblasti še dolgo trajali. Najvišji odgovorni voditelji iz Slovenije si prizadevajo, da bi prišlo čimprej do novih oblik sodelovanja, zlasti z obmejnimi italijanskim območjem, ki bi temeljile na bolj kakovostni ravni.

Med takšna prizadevanja je treba šteti tudi nedavni obisk v Trstu samega predsednika IS SR Slovenije Janeza Zemljariča. Najvišji predstavnik izvršne oblasti republike Slovenije se je sestal s tržaškim prefektom in vladnim komisarjem Marrosujem. Slovenski in italijanski predstavniki so govorili o obmejnem sodelovanju, zlasti na gospodarskem in kulturnem področju.

Gotovo je prav, da si najvišji dejavniki na obeh straneh meje prizadevajo za ohranitev in poglobljanje vsestranskih stikov med obema državama in med prebivalstvom ene in druge strani. Slovenci tostran meje moramo biti veseli dobrih stikov. (Prav tako občutljivi za to morajo seveda biti tudi Slovenci onstran meje.) Ohraniti pa moramo lastno istovetnost: kot polnopravni italijanski državljani, ki živimo v demokratični in pluralistični državi, moramo ohraniti vsestransko samostojnost, da bomo vztrajali kljub takšnim in morda še hujšim težavam, ki ne bodo samo gospodarske narave.

EDEN IZMED NAS

*Roké si stisnimo, v srce smehljaje,
ker vemo, da je Božji Sin nekoč ta dan
rodil se Eden izmed nas:
od vekov Bog, da bo na veke Človek!*

*Roké si stisnimo
čez vse ograje, nevidne kot je vsak srcá obroč:
z Marijo si je sklesal Bog obraz,
da vsak od nas po Njem lahko se zove!*

*O, Božič, praznik našega srca,
ki v njem se nekaj ljubkega svetlika,
da zdrkne čezenj
Jezuščkov smehljaj.*

*In če se nam potem spet luč izmika
v vsakdanjost?
Mar ni betlehemska slika,
kjer vdilj smo z Jezusom lahko doma?*

Vladimir Kos SJ

Prvi božični večer v tujini

(Odlomek iz še neobjavljene povesti
Zore Piščanc »Most čez oceane«)

V.

Božič je bil že pred vrati in domotožje je spet zavrtalo v Jelkino dušo ostro bolečino. Ze je mislila, da je najhujše mimo, da se bo polagoma privadila novim razmeram tujega sveta, ko je božično pričakovanje porinilo vse na začetno točko.

Vabila jo je idila zasneženih poti, ko sta z mamo hiteli k zornicam v domačo cerkev, potem so zazvonili zvonovi v božični večer in vabili ljudi k polnočnici. Vse poti so bile polne božjega ljudstva, ki se je kljub težkim poveljnim razmeram radovala rojstva Gospodovega.

»Sveta noč, blažena noč« je polglasno zapela Jelka, a mehki glas se ji je zlomil v joku. Tedaj se ji je pod srcem zganilo detece in obrisala si je solze in pogumno

Sicer pa gospodarstvo ne pomeni vsega. So še drugi dejavniki, ki učinkovito vplivajo na ohranjanje in rast narodne skupnosti. Ohraniti moramo zlasti lastno politično stranko Slovensko skupnost, ki ne bo odvisna v ničemer od nikogar, razen od svojih članov. Le tako bo lahko v okviru italijanskega političnega sistema, ki temelji na idejnem pluralizmu (in torej na svobodi in demokraciji), razvijala samostojno delovanje v vsestransko korist slovenskega človeka. To nam nalagata naš narodni ponos in versko prepričanje. Kakor hitro bi postali samo predmet sporazumevanja ali prerekanja italijanskih in slovenskih oz. jugoslovanskih oblasti, bi nas vsak piš veter odnesel.

Zato je naša dolžnost, da kljub velikim težavam in številnim skominam vztrajamo. Imeti moramo dovolj življenjske moči, značajske samozavesti in ponosa, ki prav gotovo morejo odtehtati še tako hude gospodarske težave. Pluralizem, demokracija in svoboda pa so tisti okvir, ki nam omogoča, da iznajdljivo razvijamo svoje sposobnosti. Če bomo razumeli, da se za skledo leče ne splašča udinjati nikomur, se nimamo ničesar bati niti v tako izostrenih gospodarskih razmerah.

M. B.

Šeo „Mali Cecilijanki 1982“

Na Goriškem imamo vsako leto dve široko zasnovani pevski reviji, Cecilijanko in Malo Cecilijanko. Če prva zbira in povezuje naše odrasle zore, pa je druga namenjena predvsem otrokom in doraščajoči mladini. 8. december, praznik Brezmadežne, predstavlja vsakoletno srečanje teh zborov, ki s svojo navdušenostjo in mladostno zavzetostjo privabijo vedno izredno število ljudi v dvorano Katoliškega doma. To lahko z mirnim srcem zatrdimo tudi letos. Dvorana je bila odlično premajhna, da je lahko sprejela toliko ljubiteljev mladine in petja.

Vsak zbor je zapel po tri pesmi, ob koncu pa je nastopil še združeni zbor s skupno skladbo, Pesmijo edinosti. Posamezni otroški oz. mladinski zbori so tu predstavili v glavnem skladbe domačih in

„Mutasti bratje“ - sporočilo nesmrtnosti

V tržaški adventni čas je zasvetila resnica, ki je zapisana v tem tednu na velikem zastoru v Kulturnem domu in slove tako:

*Ta hiša je moja in vendar moja ni.
Drugi vanjo pridejo jo tudi zapusti.
Ta tretjega bodo odnesli iz hiše,
povej, prijatelj, čigava hiša je.*

Ko se zastor dvigne, je pred nami kmečko dvorišče z velikimi koreninami posekanega drevesa, v ozadju pa tipična koroška kapelica z zvončki. To je domačija Smrtnikovih, tu se razvija poljudna igra »Mutasti bratje«; igra je napisal Matjaž Kmecl. Člani Smrtnikove družine so stariši in njihova hčerka Hemica. Velik steber na tej kmetiji je stari hlapec Ožbej, živa podoba ponosnega Smrtnika, ki je obenem cerkveni ključar; ob hlapcu Ožbeju pa njegov nesrečni sin Oswald, nemškutarski odpadnik. Ta ima že nemško krstno ime in je pravi zli duh v najslabšem pomenu besede. »Mutasti bratje« so po zamisli pisatelja Kmecla trije odrasli Smrtnikovi sinovi, ki so v žalostnih koroških dogodkih zgubili dar govora. Nemi so, ne morejo govoriti, samo pojejo, pijejo in se večkrat neusmiljeno pretepajo. Zato Smrtnikova domačija postaja zaradi treh bratov mut-

cev, pevcev, pretepačev izredna privlačnost za dunajske turiste in ljubljanske lahkožive kupce, komuniste kakor jih odpadnik Oswald večkrat dobesedno titulira in zbada.

Med te glavne osebe je pisatelj igre odlično razpletel odnose med odpadnikom Oswaldom in vsemi poštenimi Slovenci. Celo dunajski turist gospod Plachetka obsoja Oswaldovo odvrtno držo do najbližjih sorodnikov in rojakov. Ti tragični in žalostni dialogi se v odrskem dogajanju vedno bolj zaostrujejo do končnega prizora, ko zginejo s Smrtnikove kmetije vsi dobri ljudje in ostane nevesta Hemica sama. Nad vso tragedijo Smrtnikove družine pa plava skozi vso igro melodiozna koroška pesem treh nemih bratov, ki izredno lepo pojejo in ker govoriti ne morejo, večkrat dvignejo pest proti nemškutarskemu odpadniku Oswaldu in proti vsem njemu podobnim.

To je vsebina te poljudne igre, ki po Kmeclovi izjavi sloni na koroških zgodovinskih dogodkih. Pisatelj je kmalu po vojni veliko potoval po Koroški in tako ob nekem skupnem izletu odkril, da sta blizu Svinče vasi v treh dnevih zaradi nemškutarskega nasprotovanja umrla gospodar in gospodinja na veliki in zavedni slovenski kmetiji, prav kakor je zapisano na steni vaške podružnice: *Čez tri dni prideš za menoj*. Nad zunanjimi vrati te idilične cerkvice sredi pokopališča pa je pisatelj videl sicer prepleškan, a še viden slovenski napis: *Bog, daj jim večni mir in pokoj*.

Na to zgodovinsko ozadje in svoj osebni študij povojnih razmer na Koroškem je pisatelj naslonil svojo igro in jo vso prepletel z idejo zdrave slovenske in krščanske misli, ki jo sproti silovito in drzno napada odpadnik Oswald. Po spominu npr. tako: Kaj hočete Slovenci, ki vas je na obeh straneh Karavank komaj za dobro manjšino?! Razen vaše lepe pesmi nimate ničesar! Šola je nemška, vojska je nemška, vsaka oblast, civilna in cerkvena je nemška... Množica takih in podobnih strelc leti z odra v slovenska srca, prav kakor doživljajo Korošci vsak dan v svojem življenju.

Pisateljsko besedilo sta mojstrsko vsak po svoje podprla režiser Jože Babič in scenograf Klavdij Palčič. Posameznih oseb in njihove vrhunske igre ne moremo omenjati, ker bi zapis presegal obseg našega lista. Po dveh urah odličnega igranja so vsi nastopajoči in sodelavci s pisateljem Kmeclom na čelu doživeli odobravanje brez konca in kraja. Zaslužili so zahvalo in pohvalo vsega številnega občinstva. V prvih treh predstavah je »Mutaste brate« obiskalo okrog 3.000 Tržačanov, dokaz, kako je ta igra naša in ne samo koroška.

Naj še omenimo, da je pisatelj Matjaž Kmecl (roj. 1934) minister za kulturo v socialistični vladi Slovenije, avtor številnih knjig in radijskih ter gledaliških tekstov. Seveda je tudi otrok svojega časa in kraja in se zato iz ust glavnega igralca zliiva vse preveč neprimernih besed in izrazov, ki pa jih sproti gasi dunajski turist. Vso revščino nemškutarskega odpadnika ob koncu pokrje celotna vizija naše človeške majhnosti in bede; le-ta bi bila brez trdne vere brezupno nesmiselna. Tako pa s svojim nevsiljivim sporočilom nesmrtnosti in Boga nad nami postanejo Kmeclovi »Mutasti bratje« za vernega gledalca pravi slovenski *Slehernik*, za nevernega pa resen opomin: živi kakor hočeš, a ne dokler ti hočeš..., ker: Ta hiša je moja in vendar ni moja... Čez tri dni prideš za menoj...
F. Š.

Ne plavaj na površini kakor mast, ampak prodi v globino kakor mozeg (malgaški pregovor).

terasastih vinogradih, toži po vetru izpod Sabotina, po Soči, ki naju je prinesla do Tebe.

Potem je še Tine pripisal svoja voščila in zaupal svoje načrte. »Zdi se mi, da bo kmalu treba drugam. Nekaj se bo spremenilo. Na delovnem mestu je vse tako zagonetno, opazil sem, da nekaj skrivajo pred menoj, pred policijo predvsem. Moli za naju, Jože, da bi se pravilno odločila. Tudi tu ni lahko menjati službe.«

Na božično vigilijo sta prejela Jožetov odgovor. Pismo polno optimizma, vedrine, pametnih nasvetov. Pismo dobrega človeka.

»Ne prenašli se, Tine. Če zgrešiš, poti nazaj ni. Potrpi, da bo otrok rojen. Našla se bo ugodna rešitev tudi za vaju. Mlada sta, dela in žrtev se ne bojita. Svet je velik, Bog pa še večji. Božična skrivnost, ki jo tudi sama doživljata kakor Marija in Jožef, naj Vaju še bolj združi v ljubezni in vzajemni podpori. Kjer sta dva združena v ljubezni, je Bog med njima.«
(se nadaljuje)

Razpadanje jugoslovanskega političnega sistema

V nemškem dnevniku »Süddeutsche Zeitung«, ki izhaja v Münchnu smo zasledili zanimiv članek o sedanjem položaju v Jugoslaviji, ki se odlikuje po svoji treznosti in dobrem poznanju razmer, katere so značilne za sedanje jugoslovansko obdobje.

List najprej ugotavlja, da je po Titovi smrti (mož je imel srečo, da je pravočasno umrl) gosodarska kriza izbruhnila na celi črti in se vedno bolj spreminja v družbeno krizo. Leta 1976 je država dolgovala okrog 13 milijard dolarjev, letos že 20 milijard. Od tedaj govori partija o rešitvah, ki se jedra težav ne dotaknejo. Predvsem ni še nihče imenoval z imenom in priimkom tistih, ki so za krizo odgovorni, nihče še ni privlekel na dan imen krivih funkcionarjev.

Ko je pred nedavnim beograjski partijski funkcionar Rade Končar, sin istoimenskega narodnega heroja, odstopil od svojih partijskih in gospodarskih funkcij, ker je menil, da v Jugoslaviji ni dejansko nihče pripravljen nositi odgovornosti, se je vsul nanj cel plaz psokov: da je anarholiberalce, sejalce zmede, paničar, stalinist, tehokrat, elitnež, politikant, oblastitelj, nacionalist, radikalec, defetist in željen oblasti. S temi litanijami žaljivih navzdevkov naj bi bil Končar odpravljen kot nekdo, ki živi zunaj realnosti.

Toda proti uradnemu zatrjevanju, da je družbena poštenost nedotaknjena, govori dejstva in teh je bilo za dolgo, vse predolgo verigo. Maja letos se Stepan Djureković, eden vodilnih direktorjev petrolejskega podjetja INA zateče v tujino, ker je po trditvah samih jugoslovanskih oblasti poveril denar. Seveda je bil komunist, saj bi drugače ne bil tako visoko na družbeni lestvici. V Zemunu so si funkcionarji dodelili razkošna stanovanja, podobno se je zgodilo v Kragujevcu, in Crni gori so funkcionarji precej denarja, ki je bil namenjen za pozidavo po potresu poverili. Vse to dokazuje, da se je pripadnost partiji spreverilo v samopostrežbo in da ukrepi, ki jih zakon predvidevajo proti ljudem takšne vrste, niso dovolj uspešni, ker se jih pač ne uporablja.

Jugoslovanska partija že daleč ni več enotna. Obstaja osem partij, osem trgov. Šest republik in dve pokrajini stremijo vse bolj za tem, da si vsaka zase zgradijo samostojno gospodarski sistem. Pada delovna zavest, pa tudi zaupanje v partijo. Ljudje si pomagajo, kot je to že vselej običaj, z zasebnim delom in s prestopanjem zakonov. Zakon o »združenem delu« določa, da se smejo prejemki delavcev zvišati le za toliko, za kolikor se povejšajo dohodki njihovega podjetja. Ker delajo mnoga podjetja v izgubo, bi se morali prejemki delavcev dejansko znižati. A to se nikjer ne zgodi.

Jugoslavlani so zasebno običajno ljube znivi in zelo gostoljubni. Radi pomagajo. V poklicu pa so drugačni. Uradniki si vzamejo odmor za kavo tudi tedaj, ko dvajset ljudi in več čaka pred okencem še dve uri; prodajalka v veleblagovnici postane mrka, če jo kdo prosi za strokovni nasvet; ko se dve uradnici na pošti pogovarjata med seboj, bož zaman s pokašljevanjem opozarjal nase.

Jugoslovanski komunisti so le napol proletarci. Premnogi delavci še vedno delajo v prostem času na kmetiji in imajo še zveze z deželo, zato si znajo najti neodvisne vire preskrbe. Tudi uslužbenci in gospodarstveniki so postali člani partije samo zato, ker je bilo to v prid njihovi karieri. Redna zamenjava (rotacija) na vodilnih mestih je pripomogla, da danes ni kake vodilne osebnosti v režimu. Razumnikom to prihaja kar prav. Premnogi si naenkrat upajo povedati kako odkrito besedo — in začuda, partija se ne vznemiri. Slovenski, srbski in hrvaški tik je sproščen kot že dolgo ne. Ker so mnogi listi denarno neodvisni, si upajo tudi politično malo več.

Koliko časa bo partija to početje razumnikov mirno gledala, nihče ne ve. Za pravoverne komuniste sedanje stanje ni »pravoverno«. Morda se v zakulisju že pripravljajo reditelji, da sklicujoč se na Tita, razumnike porinejo na leto 1970, ko je Tito po znanih hrvaških nemirih javno razpravljanje čisto prepovedal. In je nad državo zavladal »mir«.

Toda, bodo v letu 1982 ali 1983 še imeli možnost in moč, da svoje namere uresničijo? Upor na Kosovu, izbruh razumnikov v Sloveniji, na Hrvaškem, v Srbiji — naj bodo pojavi še tako različni, novi nacionalizem še tako poguben, naj bo nova svoboda še tako nevarna — vse to ima eno samo skupno korenino: razpadanje političnega sistema ali tudi odsotnost skupine, enako mislečih funkcionarjev, ki bi bili sposobni enotne premočrtne politike.

Goriška: za božič čestitajo in srečno novo leto želijo:

GOSTILNA
VID PRIMOŽIČ
(pri Pavlinu)

GORICA - Drevored XX. septembra, 138 Tel. 82117

AGRARIA
(pri Darkotu)

Če hočeš, da seme dobro ti vzkali,
njiva, trta bogato obrodi,
obišči dobre volje ljudi.

GORICA - ul. Carducci, 47 Tel. 81900

ZNANA TRGOVINA Z MESNIMI SPECIALITETNIMI IZDELKI

KUFAHL
lastnik Aleš Pintar

GORICA - ul. Oberdan, 15 Tel. 84570

ČER - IMPEX

Splošni import-export
IGOR ČERNIC

GORICA - ul. Vittorio Veneto, 54 Tel. 82159

LA CASALINGA

Velika izbira gospodinjskih predmetov, daril

GORICA - Trg Vittoria, 54 Tel. 83216

URARNA IN ZLATARNA

ŠULIGOJ

GORICA - ul. Carducci, 45 Tel. 85657

TRGOVINA ČEVLJEV

ANDREJ ČOTAR

GORICA - ul. Rastello, 72 Tel. 83667

TRGOVINA ČEVLJEV

KOŠIČ BENEDIKT

Največja izbira čevljev za vse prilike in čase

GORICA - ul. Rastello, 5-7, tel. 85162
K 2 - ul. Oberdan, 7 - tel. 85520

PEKARNA - SLAŠČIČARNA

VIATORI

Vse, kar potrebujete za vsakdanjo oskrbo in vse, kar si želite ob raznih pogostitvah ter svečanostih družinskega in društvenega značaja lahko dobite v največji izbiri v naših goriških prodajalnah

GORICA

Tel. 84645

GORIŠKA MOHORJEVA DRUŽBA

GORICA - Riva Piazzutta, 18

Tel. 83177

TRGOVINA OBUTVE IN TORBIC

»SHOES J. K.«

JOŽKO KOŠIČ

GORICA - Travnik - Piazza Vittoria, 33

Tel. 84885

KNJIGARNA - PAPIRNICA

GISS

GORICA - ul. Arcivescovado, 15

Tel. 84594

SLOVENSKO DEŽELNO GOSPODARSKO ZDRUŽENJE

POKRAJINSKI ODBOR - GORICA

TRGOVINA ČEVLJEV

ALPINA

GORICA - Corso Verdi, 78

Tel. 84517

URARNA IN ZLATARNA

VIZINTIN ANI IN MARJAN

GORICA

Ul. Monache, 9

GOSTILNA

PODVERŠIČ

GORICA

Ul. Brigata Pavia, 61

TVRDKA

FLORIJAN VETRIH

Olja za kurjavo in tekoča goriva za centralno kurjavo,
motorno olje Chevron

GORICA - ul. Lantieri, 5 - Tel. 84527

MOŠA - ul. Isonzo, 23 - Tel. 80160

★ **ZVEZA SLOV. KATOL. PROSVETE** v Gorici želi včlanjenim društvom, pevskim zborom in organizacijam kakor tudi vsem, ki njeno delo spremljajo in podpirajo, duhovno bogate praznike Kristusovega rojstva in božji blagoslov v novem letu.

★ **VODSTVO SLOV. DUHOVNIJE V GORICI** želi vsem slovenskim družinam in posameznikom v goriškem mestu krščansko doživeti praznike Gospodovega rojstva in blagoslova polno novo leto 1983.

★ **NAJBOLJSE ZELJE** za božične praznike in novo leto izrekajo sledeče ustanove, društva, združenja in zbori na Goriškem:

- Svet slovenskih organizacij (SSO);
- Združenje cerkvenih pevskih zborov Gorica;
- Odbor Katoliškega doma v Gorici;
- Slovensko Alojzijevešče v Gorici;
- Zavod sv. Družine v Gorici;
- Apostolstvo sv. Cirila in Metoda;
- Goriška Mohorjeva družba;
- Marijina družba v Gorici;
- Mešani zbor »Ljube Bratuž«;
- Moški zbor »Mirko Filej«;
- Mladinski zbor »Kekec«, Gorica;
- Krvodajalska sekcija, Sovodnje;
- KKD »Hrast«, Doberdob;
- Cerkevni zbor v Podgori;
- Cerkevni zbor Rupa-Peč;
- SKPD »M. Filej«, Gorica;
- Prosvetno društvo »Standrež«;
- Prosvetno društvo »Podgora«;
- SKPD »F. B. Sedej«, Števerjan;
- Župnijski pastoralni svet - Števerjan;
- Ansambel Ljube Hlede - Števerjan;
- SZ »Olympia« - Gorica;
- SMReKK v Gorici

★

★ **POSTULATOR DR. FRANCIŠEK ŠE-GULA, RIM** vošči Slomškovim častilcem, dobrotnikom in sodelavcem postopkov za razglasenje blaženim in svetnikom (tudi Baragovega, Vošnjakovega in Gnidovčevega) doma, v zamejstvu in zdomstvu, posebno še stiskanim, prizadetim in težko bolnim doživeti božič in zdravo novo leto 1983.

Slovenska turistična agencija

GOTOUR

Corso Italia 205 Tel. 0481/33019
Gorica

TRGOVINA IN GOSTILNA

TOMŠIČ

(pri Ušerju)

Sovodnje ob Soči Tel. 882020

TRGOVINA Z JESTVINAMI
IN MEŠANIM BLAGOM

OSKAR KOVIC

Peč, 20 Tel. 882016

GOSTILNA

»RUBIJSKI GRAD«
(pri Brunotu)

Sovodnje ob Soči Tel. 882034

Prijatelji Katoliškega glasa! Kupujte pri trgovcih in naročajte pri podjetjih, ki vam voščijo za praznike. Njihova pozornost do vas terja vašo pozornost do njih!

SLOVENSKI DENARNI ZAVODI

na Goriškem in Tržaškem

VAM ŽELIJO VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

- KMEČKO DELAVSKA POSOJILNICA - SOVODNJE
- KMEČKO OBRтна POSOJILNICA - DOBERDOB
- KMEČKA IN OBRтна HRANILNICA IN POSOJILNICA - NABREŽINA
- HRANILNICA IN POSOJILNICA - OPČINE

TERPIN

Kmetijski stroji, priključki, nadomestni deli

GORICA - trgovina in urad: ul. Duca d'Aosta, 42 Tel. 32321
skladišče: ul. Terza Armata, 178

TRST - ul. Brigata Casale, 3 Tel. 827757
Telex - 460682

STAC

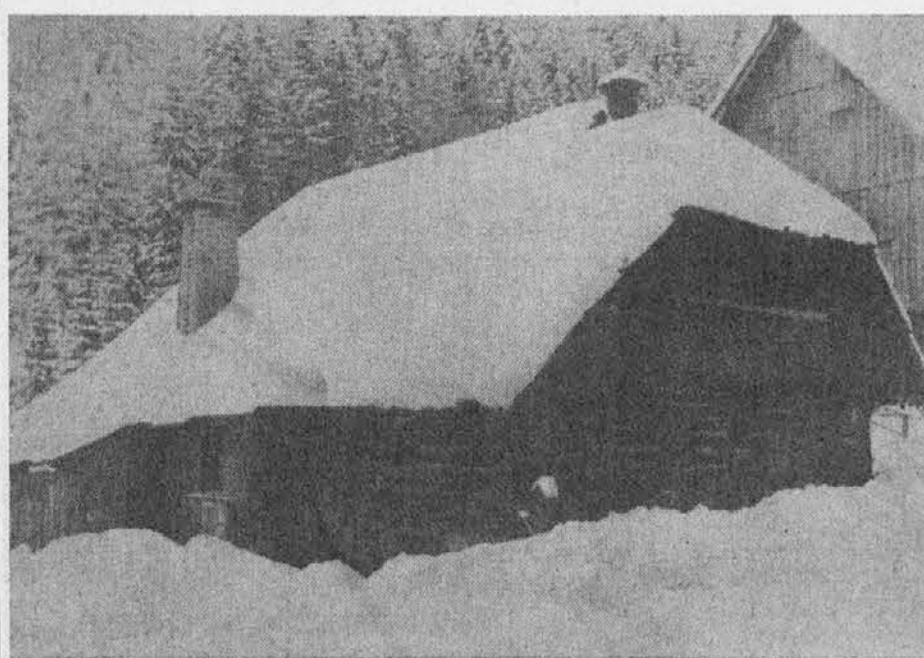
ELEKTRIČNE VODNE ČRPALKE - KOMPRESORJI ZA ZRAK
GENERATORJI ZA ELEKTRIČNI TOK

Največji slovenski proizvajalec v sektorju - Izvoz v 34 držav na 5 kontinentih

Glavni sedež:

34133 TRST - Via Fabio Severo, 20 - P. P. 989
Tel. 040/60516 - Telex 460636 STAC I

Tržaška: radosten božič in miru polno novo leto voščijo

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA V TRSTU

TRST - ul. sv. Frančiška 20/I, p. p. 593 Tel. 774333

KNJIGARNA IN PAPIRNICA

FORTUNATO

Na voljo izbira cerkvenih predmetov

TRST - ul. Paganini, 2 Tel. 60542

TRGOVINA JESTVIN MOZETIČ FRANC

TRST - ul. Pantaleone, 20 Tel. 810267

TRGOVINA JESTVIN

BAK ANTON

Trst - ul. San Cilino, 34 Tel. 54304

GOSTILNA - HOTEL

PEPI KRIŽMANČIČ

BAZOVICA - ul. S. Kosovela, 133 Tel. 226127

URARNA IN ZLATARNA

MALALAN

OPČINE - Proseška, 6 Tel. 211465

ŽELEZNINA

TERČON

NABREŽINA Tel. 200122

TRGOVINA JESTVIN

KUKANJA

NABREŽINA, 106/b Tel. 200172

★ DUHOVSKA ZVEZA V TRSTU želi vsem rojakom, da bi Kristusovo rojstvo krščansko praznovali, v novem letu pa bili deležni božjega blagoslova pri delu, v družini in pri lastnem posvečenju.

★ SLOVENSKA PROSVETA V TRSTU pozdravlja ob božičnih praznikih vse svoje člane, prijatelje in sodelavce ter jim želi vse dobro v letu 1983.

★ SLOV. STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU želi svojim abonentom in zvestim obiskovalcem, prizadevnim sodelavcem, dragim prijateljem in vsem, ki jim kakorkoli dolguje zahvalo za svoje delo in umetniško rast prijetno preživete božične praznike in uspešno novo leto 1983.

★ TEM ŽELJAM se na Tržaškem pridružujejo:

- Slovensko pastoralno središče - Trst;
- Zveza cerkv. pev. zborov - Trst;
- Ap. sv. Cirila in Metoda - Trst;
- Slov. kar. društvo SLOKAD - Trst;
- Marijina družba, ul. Risorta 3 - Trst;
- Solske sestre, ul. d. Docce 34 - Trst;
- Slov. Vincencijeva konferenca - Trst;
- Skupnost slov. vernikov - Lonjer;
- Salez. skup. v Marijanišču - Opčine;
- Sentsjakobsko kult. društvo - Trst;
- Zupnijski pastor. svet v Nabrežini;
- Revija »Mladika«;
- Sklad Dušana Černeta in DSI, ulica Donizetti 3 - Trst;
- Marijin dom pri Sv. Ivanu - Trst;
- Marijin dom v Rojanu - Trst;
- Ukmarjev dom v Škednju;
- Finžgarjev dom na Opčinah;
- Cerkevni zbor na Opčinah;
- Baragov dom v Ricmanjih;
- Duhovnja bl. p. Leopolda - Domjo;
- Krekov dom v Borštu;
- Slomškov dom v Bazovici;
- Slovenski skavti in skavtinja;
- Zupnijska skupnost - Bazovica;
- Cerkevni zbor iz Bazovice.

KERŽE - NASLEDNIKI

Velika izbira gospodinjskih električnih strojev in drugih predmetov

Trst Trg S. Giovanni, 1
Tel. 724221

Voščila za božič in novo leto 1983 od tu in tam:

Dobro znana

KATOLIŠKA KNJIGARNA

Bogata izbira knjig, šolske potrebščine, nabožni predmeti za dom in razna praznovanja

GORICA - Trg Vittoria, 25

Tel. 84407

ROMAN BAR

(Roman Cotič)

GORICA

Travnik, vogal ul. Roma in Oberdan

TISKARNA BUDIN

GORICA - Riva Piazzutta, 18

Tel. 84676

TEKNOMEC

Pisalni stroji - oprema uradov

GORICA - Corso Italia, 76

Tel. 81032

OBDELAVA STEKLA ANTON KOREN

GORICA

Glavna trgovina:
ul. Carducci, 6 - Tel. 84234Podružnica:
Corso Italia, 42

IZDELKI IZ KOVANEGA ŽELEZA - VRATA - ITD. RADISLAV LEOPOLI

GORICA - ul. Brigata Pavia, 46

Tel. 84941

HOTEL BLED

Lastnik: Vinko Levstik

Udobne sobe - Parkirišče - Restavracija - Slovensko osebje

ROMA - RIM

Ul. S. Croce in Gerusalemme, 40

Tel. (06) 777102

GOSTILNA SIRK

»Pri Lovcu«

SUBIDA - PLEŠIVO

Tel. 60531

Za prijetno razvedrilo je na razpolago tudi obširno igrišče za tenis

GASTRONOMSKI MARKET & C.

MOSSA - ul. Isonzo, 19

Tel. 80394

Velika izbira mesa, mesnih izdelkov, perutnine ter divjačine in rib na drobno in na debelo.

Cene ugodne - Odprto vsak dan razen ob ponedeljkih od 8.30 do 12.30 in od 15. do 19. ure.

Obiščite nas! Odšli boste močno zadovoljni!

GOSTILNA »PRI MIROTU« (DA MIRO)

(Mara Možina)

SOVODNJE OB SOČI

Tel. 882017

GOSTILNA DEVETAK

VRH SV. MIHAELA

Tel. 882005

GOSTILNA SOBAN

JAMLJE

Tel. 75044

PEKARNA IN SLAŠČIČARNA JAZBEC RENATO

NABREŽINA

Tel. 200174

S TRŽAŠKEGA

Srečanja za zakonce in starše

Slovensko pastoralno središče v Trstu je tudi letos pripravilo vrsto srečanj za zakonce in starše. Nanje so seveda vabljeni tudi tisti, ki se pripravljajo na poroko, ali ki jih ta problematika zanima. Srečanja bodo enkrat na mesec ob sredah v dvorani Marijinega doma v ul. Risorta, 3.

V decembru je tako srečanje že bilo. P. dr. Marijan Šef je z njemu lastnim umirjenim podajanjem razvil nadvse zanimivo vprašanje o službi ljubezni z okvirnim naslovom »Zakonca drug drugega ustvarjata ter drug drugega odrešujeta«. Najprej je prikazal, kako nas je Bog ustvaril iz ljubezni, čeprav nismo nujna bitja, kako nam je podaril življenje in kako nas vzdržuje v ljubezni ter se nam daruje, ker je z nami. Toda kakor se lahko otrok oddalji od staršev, tako se tudi človek lahko oddalji od Boga, lahko odkloni njegovo ljubezen. Človek včasih ne dovoli, da bi ga Bog in ostali ljudje imeli radi ter sam Boga in drugih ljudi ne ljubi. Zapira se vase, zaide v stisko, nastane greh, iz katerega izvirajo vsi ostali grehi. Toda Bog je nekako trmast v svoji ljubezni: po grehu je nastopilo odrešenje prek učlovečenja in izničenja. Seveda je odvisno od človeka samega, ali odrešenje sprejme ali ne.

Vse, kar je bilo povedano do tu, velja tudi za medsebojno ljubezen zakoncev. Tudi onadva si podarjata ljubezen brez vsake preračunljivosti in neglede na pravice in dolžnosti, ki naj bi izhajale iz sklenitve zakona. Z eno besedo, to je služba ljubezen.

Enako velja za ljubezen staršev do otrok. Na ljubezni naj temelji tudi naš odnos do vseh ljudi. Toda zaradi omejenosti ljudje ne moremo tako ljubiti kot ljubi Bog. Pa tudi svet, v katerem živimo, često nasprotuje taki ljubezni in se iz nje večkrat norčuje. Toda kristjani smo kljub razočaranjem poklicani, da nosimo križ ljubezni.

V letu 1983 so predvidena še naslednja srečanja: 19. januarja: p. Tomaž Podobnik: Problemi verske vzgoje v družini; 23. februarja: dekan Jože Kvas: Zakon kot zakrament se uresničuje vsak dan; 23. marca: p. Miha Žužek: Celostna ljubezen; 20. aprila: p. Lojze Markelj: Bog med nama; 28. maja: p. Vital Vider: Kako preprečiti razpadanje zakonov; junija: p. Jože Pucelj: Zakonsko življenje v luči apostolskega pisma o družini (moralno-teološki vidiki urejevanja rojstev, odnos do ponovno ne-cerkveno poročenih). - M. B.

Čestitke

Vinko Milič z Opčin je na univerzi v Padovi z uspehom opravil specializacijo splošne kirurgije. Z željo, da bi v svojem poslanstvu pri pomaganju bližnjemu imel veliko notranjega zadoščenja, mu iskreno čestita cerkveni pevski zbor z Opčin.

Nabrežina

Začela so se dela za obnovo župnijske dvorane v Nabrežini. Župnijski svet se za darove toplo zahvaljuje in prosi za nadaljnjo pomoč. Vsem dobrotnikom izreka iskren »Bog povrnil«

Na zahtevo italijanske vlade je moral nemudoma zapustiti Italijo pomočnik vojaškega atašea pri sovjetskem veleposlanstvu v Rimu podpolkovnik Ivan Mihajlovič. V Italiji je bilo od 15. aprila 1979 in naj bi se bavil z vohunjenjem.

Prijatelji Katoliškega glasa! Kupujte pri trgovcih in naročajte pri podjetjih, ki vam voščijo za praznike. Njihova pozornost do vas terja vašo pozornost do njih!

Ali ste kdaj pomislili, kaj vam lahko nudi vaša banka?

Ugodno menjavo in dobro investicijo

S telefonskim pozivom se lahko takoj seznanite s tečajih raznih valut. Obenem vam nudimo tudi vse informacije o valutarnih predpisih. Posredujemo vam tudi vse informacije o vrednostnih papirjih (BOT, BTP, CCT, ECU itd.) in njihovo realno vrednost. Te lahko hranite v varnostnih skrinjicah, s katerimi razpolagamo. Skrbimo tudi za vnovčenje kuponov.

Banca Agricola Gorizia
Kmečka banka Gorica

Gorica, Korzo Verdi št. 51 - tel. 84206/07

vam ne nudi samo denarja

Šport

MOSKA C-2 LIGA

OLYMPIA TERPIN - INTER 1904 2 : 3
(15 : 12, 9 : 15, 15 : 11, 12 : 15, 14 : 16)

Naši igralci so v tej tekmi večkrat imeli zmago že v rokah, a so si jo pustili iztrgati od uigrane in razigrane šesterke iz Trsta. Opaziti je, da goriška ekipa še ni v formi. K temu je treba dodati še odsotnost Marka Cotiča zaradi poškodbe in dejstvo, da ob novih igralcih ekipa ni še dosegla prave enotnosti.

ZENSKA D-LIGA

OLYMPIA BERTOLINI : LE VOLPI 3 : 2
(9 : 15, 15 : 10, 15 : 8, 9 : 15, 15 : 5)

V nedeljo so Goričanke premagale nevarno šesterko iz Trsta. Po slabem začetku so domačinke z močnimi napadi osvojile naslednja dva niza. Četrtega so sicer morale prepustiti gostujoči ekipi, končno pa so jo spravile na kolena.

DEKLICE

CORRIDONI - OLYMPIA 3 : 1
(15 : 10, 15 : 10, 8 : 15, 15 : 7)

MOSKA I. DIVIZIJA

OLYMPIA - NAS PRAPOR 2 : 3

(15 : 10, 15 : 13, 12 : 15, 6 : 15, 7 : 15)

Prejšnjo sredo se je goriška Olympia srečala s slovenskim moštvom z drugega brega Soče. V začetnih nizih so domačini gospodarili po igrišču, v tretjem pa se je na točkah 12 : 2, torej korak od zmage, ustavilo. Olympijci so popolnoma popustili in tako je Naš prapor zmagal niz, potem pa še tekmo. G. R.

Je res treba proslavljati Oberdanka?

Tržaška občina je 20. decembra slovesno proslavila obletnico smrti Guglielma Oberdanka. Na proslavi v tržaškem avditoriju v ulici Teatro romano je ob tej priložnosti spregovoril tajnik republikanske stranke in bivši predsednik vlade G. Spadolini. Kot znano, je tržaški knjigarnar in občinski svetovalec Parovel pred kratkim vložil na tržaškem sodišču prijavo proti častilcem Oberdanka, češ da je bil terorist. Predstavniki tržaške občine pa je danes sedanjemu občinski odbor z županom na čelu. V tem odboru je tudi slovenski socialist Jagodic. Se odbornik arhitekt Jagodic s temi proslavami strinja?

Poimenovanje števerjanske šole po pesniku Alojzu Gradniku

Večletno delo števerjanskih staršev in učiteljev je v soboto 18. decembra dobilo svoje zaslužen priznanje z lepo in občuteno slovesnostjo v novi osnovni šoli v Dragah. Velika množica ljudi: števerjancev sedanjih in bivših, prijateljev, znancev in oblasti se je zgrnila tako, da so bili obširni šolski prostori še pretesni.

Slovesnost se je začela z odkritjem kipa, kar je opravil pesnikov sin Sergej Gradnik, ki se je v kratkem nagovoru spomnil očeta in se toplo zahvalil števerjancem, da so šolo poimenovali po njem. Zatem je domači župnijski upravitelj dr. K. Humar blagoslovil šolske prostore in kip, ki naj nas spominja na človečanske in krščanske vrednote v Gradnikovi poeziji.

Po blagoslovljivi kipa, ki je delo kiparja Negovana Nemca, sta zapela števerjanska zbor »Briški grič« pod vodstvom Ivana Klanjščka ter mešani zbor društva »F. B. Sedej« pod vodstvom Hermana Sreberničiča. Slednji je izvajal Gradnikov sonet »Brda«, ki ga je nalašč za to priložnost komponiral Karel Boštjančič.

Slovesnost se je iz šolskega atrija preselila v telovadnico, kjer so po pozdravu predsednika odbora za poimenovanje šole Marjana Terpina nastopili šolski otroci z lepo pripravljeno Gradnikovo besedilo. Otroke so pripravile učiteljice, režijsko delo je smotno opravil Janez Povše, besedila pa je uredila Ljubka Šorli. Kot slavnostni govornik je nastopil pesnik Denis Poniž iz Ljubljane, ki je ovrednotil Alojza Gradnika kot velikega pesnika, kar mu danes že vsi priznavajo.

Spregovorili so še števerjanski župan Stanislav Klanjšček, ravnatelj Milan Bre-

sciani, profesor v pokoju Hubert Močnik, pokrajinska odbornica za šolstvo Marija Ferletič, deželni svetovalec Drago Štoka, predstavnik SSO Viktor Prašnik, predsednik goriške SKGZ Mirko Primožič. Nadalje so prinesli darove še šola z Dobrovega in PD »Briški grič«.

Ob zaključku se je Marjan Terpin zahvalil vsem, ki so kakorkoli pomagali pri pripravi slovesnosti tako z gmotnimi kakor drugimi sredstvi, in tistim, ki so pripravili priložnostno brošuro. Naj povemo, da so denarna sredstva prispevali v prvi vrsti števerjanska občinska uprava, ki je tudi sicer šla odboru v vsem na roko, Kmečka banka iz Gorice, Kmečka posojilnica iz Ločnika, Cassa di Risparmio in Banca del Friuli iz Gorice, Goriški odbor za poimenovanje, PD »F. B. Sedej« iz števerjana, Zveza slovenske katoliške prosvete iz Gorice ter seveda števerjanske družine.

Ob tej priložnosti je izšla tudi primerna in lahko rečemo bogata brošura, ki so jo organizatorji brezplačno delili. Pri sestavljanju brošure so se zlasti potrudili prof. Slavko Bratina, Ada Gabrovec, Miro Lojk, Helena Knez in Bruno Podveršič. Članke so prispevali še Marjanka Terpin, ki je napisala študijo o Gradniku, in nekateri števerjanci ter šolski otroci. Brez dvoma je to bogat prispevek k ohranjanju pričevanja o slovenstvu in slovenski šoli v teh krajih.

Naj povemo, in jih seveda tudi pohvalimo, da so matere števerjanskih šolskih otrok pripravile okusne jedi ter pristno briško vino, tako da so bili vsi gostje posebno postreženi, kakor je med Briči in posebnost števerjanci navada.

Četrta nedeljska matineja

Na njej sta v nedeljo 12. decembra nastopila v goriškem auditoriju tenorist Miro Solman in sopranistka Silvana Modesto Franco. Solman, ki je že zmagal na številnih mednarodnih natečajih solističnega petja je v podane romance vložil toplo prizadetost in jih odpel s polnim glasom. Sopranistka se je izkazala z izredno čistim glasom. Oba sta tudi nastopila v duetu ob klavirski spremljavi.

Zadnji letošnji koncert, ki ga prireja kulturno združenje Lipizer bo v četrtek 30. decembra. Nastopil bo komorni orkester tega združenja in njegovi solisti. Vstopnice so v prodaji pri agenciji Appiani v Gorici. - E. L.

SMR-eKK vabi na

ŠTEFANOVANJE

ki bo v nedeljo 26. novembra s pričetkom ob 20.30 v dvorani diskoteke Xanada (ex Lucky club) v Ronkah, ul. Roma 15. Igral bo ansambel Super Group.

Standrež

POK. MIRKO KERPAN

Umril je v sredo 1. decembra v starosti 77 let. O njegovih vrlinah smo pisali v prejšnji številki našega lista. Naj se spomni v Očetnem domu.

OBVESTILA

Polnočne sv. maše po tržaških župnijah, kjer je slovenska služba božja, bodo na božično vigilijo 24. decembra po večini ob 22. uri. Pri salezijancih v ul. Istria pa bo sv. maša v spodnji cerkvi pravopolnoči.

Marijina družba v Trstu, ul. Risorta 3 vabi na božično prireditev na praznik 25. decembra ob 17. uri. Na programu bo spevoigra »Slovenski božič«. Toplo vabimo vse, še posebno ostarele, katere bomo pogostili in obdarili.

Tržaška duhovska zveza prireja v prihodnjem letu dve skupni romanji: 25. aprila enodnevno na Staro goro pri Cedadu in v pravkar posvečeno novo cerkev Kristusa Odršenika v Novi Gorici, od ponedeljka 5. do petka 8. julija pa petdnevno romanje v Brixen (Neustift) na Južnem Tirolskem, Meran, Innsbruck in po gorski cesti na Grossglockner v Heiligen Blut (Rešnja Kri). Točnejši opis tega romanja bomo objavili v »Katoliškem glasju« konec januarja.

Popravek. V poročilu, ki smo ga objavili v prejšnji številki o posvetu o socialnem skrbstvu v sovodenjski občini je poročilo nepopolno, ko govori, da so poročali o

ŽUPNIJA SV. KRIŽ PRI TRSTU

vabi na

KONCERT BOŽIČNIH PESMI

ki bo v nedeljo 26. decembra ob 16. uri na praznik sv. Štefana v farni cerkvi. Nastopili bodo mešani cerkveni zbor iz Škednja in domača cerkvena zbor: mešani in deklški. - Vabljeni!

Družina pok. Jožefa Komjanca iz števerjana, ki je umrl 15. novembra 1982 s sinovi, hčerkami, zeti, vnuki in vnukinjami. Sliko poklanja dragemu staremu očetu in botru v spomin najmlajši vnuk Ivan, »ko med nami ni več tebe. Na tej sliki pa še ni mene, vedl pa, da smo mi vsi vedno tvoji, ti pa večno naš dober in dragi stari oče«

BgsI

Sporod od 26. decembra do 1. jan. 1983

Nedelja: 9.00 Sv. maša; iz župnijske cerkve v Rojanu. 10.30 Mladinski oder: »Jaslice v gozdu«. 11.00 Sestanek z... 11.15 Nabožna glasba. 11.45 Vera in naš čas. 12.00 Narodnostni trenutek. 14.10 Nediški zvon. 14.40 Sport in glasba ter prenosi z naših kulturnih prireditev.

Ponedeljek: 8.10 Dodaj življenje letom. 10.10 H. Berlioz: Kristusovo rojstvo. 11.30 Beležka. 12.00 Gledališki glasovi. 12.40 Zbovorske skladbe G. Rossinija. 13.20 Gospodarska problematika. 14.10 M. Rožanc: »Metulj«. 14.55 Naš jezik. 15.00 Sport. 16.00 Rock glasba. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Ob 80-letnici rojstva in 45-letnici smrti Lojzeta Bratuža. 18.00 Od Milj do Devina.

Torek: 8.10 Povejmo še kaj o otrocih. 10.10 H. Berlioz: Kristusovo otroštvo. 11.30 Beležka. 12.00 Od Milj do Devina. 12.40 Moški zbor »Lira« iz Kamnika. 14.10 M. Rožanc: »Metulj«. 14.30 Kam, Peter Pan? 16.00 Pod Matajurjan. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Z besedo o glasbeni umetnosti.

Sreda: 8.10 Sprehodi po tržaških predmestjih. 10.10 Koncert. 11.30 Beležka. 12.00 Pod Matajurjan. 12.40 Dekliški zbor »Slovenski šopek« iz Mačkolj. 13.20 Nacionalno vprašanje Trsta. 14.10 M. Rožanc: »Metulj«. 14.55 Naš jezik. 15.00 Dijaška tribuna. 16.00 130 let Družbe sv. Mohorja. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Pianistka V. Kodrič.

Četrtek: 8.10 Slovenci v ZDA. 10.10 Koncert. 11.30 Beležka. 12.00 Na goriškem valu. 12.40 Zbovorske pesmi slovaških skladateljev. 14.10 M. Rožanc: »Metulj«. 14.30 Otroški kotichek: »To je pa laž!«. 15.00 Beseda ni konj. 16.00 Dodaj življenje letom. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Franka Zgavec in organista B. Stakul in A. Pegan. 18.00 Četrtekova srečanja.

Petek: 8.10 Četrtekova srečanja. 10.10 Koncert. 11.30 Beležka. 12.00 Problemi slovenskega delavca v naši deželi. 12.40 Studentski oktet iz Ljubljane. 13.20 Naša gruda. 14.10 M. Rožanc: »Metulj«. 14.55 Naš jezik. 16.00 Sprehodi po tržaških predmestjih. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Kulturni dogodki. 18.40 Kako ti je ime? 19.25 »Iz dogajanja v letu 1982«. 20.30-20.30 Veselo v novo leto!

Sobota: 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 9.45 Praznična matineja. 10.30 Mladinski oder: »Dario ubogih otrok«. 10.50 Koncert. 11.30 Beležka. 12.00 Glasnik Kanalske doline. 14.10 M. Rožanc: »Metulj«. 14.30 Otroški kotichek: »Najdihodica«. 15.00 Iz studia neposredno. 17.00 Božični koncert ZCPZ 10. jan. 1982 v Trstu. 18.00 Marija Petaros: »Čakole ali prijetno v novo leto«.

Knjižne novosti v Katoliški knjigarni v Gorici

1. Božične in adventne muzikasete.
2. Carretto: Jaz, Francišek.
3. Sveti M. Kolbe: Vsak ima svojo pot.
4. Jarunkova: O Tomažu, ki se ni bal teme.
5. Zavrel: Rojstvo v Betlehemu.
6. L. Ceglar: Janez Madon.
7. Prim. slov. biografski leksikon, 8. snopič.
8. M. Ljubič: Ercheinungen der Gottesmutter in Medjugorje.
9. Calendario Atlante De Agostini 1983.
10. Stele di Nadal 1983.
11. Vittorio Messori: Kdo je Jezus?

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski 300 lir, osmrtnice 250 lir, k temu dodati 18% davek IVA.

Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

ZDRUŽENJE CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV - GORICA

vabi na

Božičnico

v nedeljo 26. decembra ob 15. uri v goriški stolnici
Božične pesmi bodo izvajali združeni mladinski zbor in drugi mešani zbori. Sledijo litanije M. B. z odpevi in blagoslov.

Goriški stolni kapitelj spet polno zaseden

Goriški stolni kapitelj ima 12 kanoniških mest. Te dni je bil imenovan za kanonika dr. Maffeo Zambonardi. Rojen je bil leta 1914 v Bresciji, duhovnik pa je postal leta 1939. Dolgo vrsto let je bil glavni urednik škofijskega tednika »Voce Isontina«, je predsednik duhovniškega podpornega društva »Pio Sovvegno« in po smrti msgr. dr. Rudija Klinca prokancler goriške nadškofije. Vedno prijaznemu in do Slovencev odprtemu don Maffeu izrekamo ob tem imenovanju prirsčne čestitke.

V četrtek 16. decembra pa je bil umeščen za stolnega kanonika dr. Franc Močnik. Vršil bo službo kanonika penitenciarja, ki je postalo prazno z nenadno smrtjo dr. Aurelia Pucchia. Dr. Močnik se je rodil leta 1907, za duhovnika pa je bil posvečen leta 1934. Čez dve leti bomo torej, če Bog da, slavili njegov zlatomašniški jubilej. Leta 1947 naj bi kot apostolski administrator prevzel upravo tistega dela goriške nadškofije, ki je prišel pod Jugoslavijo, pa so ga tamkajšnje oblasti nasilno postavile čez mejo. Tako se je začelo njegovo povojno plodovito delovanje v Gorici: duhovni vodja Alojzjevišča, profesor matematike na slovenski srednji šoli in od 1972 dušni pastir slovenske duhovnije v goriškem mestu. Ves čas je tudi odgovorni urednik našega lista. Vsi zaméjski Slovenci smo veseli tega imenovanja in si želimo, da bi še dolgo vrsto let opravljal svoje duhovniško poslanstvo sredi našega ljudstva.

Politično življenje na Goriškem

Politično življenje se je na Goriškem prav sedaj v zimskih mrzlih dneh razgrela. Pred dnevi je imela svoj kongres Slovenska skupnost, ki se je zbrala v števerjanu.

Sledil je pokrajinski kongres Krščanske demokracije, ki je bil v Gorici in je poleg drugega izbral tudi novega pokrajinskega tajnika Luciana Rebullo iz Tržiča. Kongresa se je udeležila tudi delegacija SSK in sicer Gradimir Gradnik, dr. Mirko Špac-

pan in dr. Karlo Brešan. V imenu slovenske stranke je pozdravil M. Gradnik.

V soboto 18. decembra je bil v Avditoriju v Gorici deželni kongres Furlanskega gibanja, ki se je zavzel za razcepitve dedeže Furlanije-Juljske krajine. Kongresa se je udeležil deželni tajnik SSK dr. Drago Štoka, ki je tudi spregovoril in seveda izrazil stališče SSK, ki je proti takšnemu razkosanju.

V nedeljo 19. decembra je bil v Gradiški pokrajinski kongres PSI, ki je za razliko od prejšnjih, ko so se socialisti delili na razne struje, bil sedaj enotnega mišljenja in bo zato skoraj gotovo ponovno potrjen prejšnji tajnik Gianfranco Trombetta. Slovenci nimajo v vodstvenih organih te stranke nobene teže. Kongres je v imenu SSK pozdravil pokrajinski tajnik Marjan Terpin.

Tako se zaključuje leto 1982 s pisanim delovanjem političnih sil, najbrž tudi zato, ker so na vidiku tako pokrajinske, kakor deželne volitve in morda tudi parlamentarne. Slovenci ne smemo ostati križem rok, ker velja pri nas kakor na Koroškem: kar bomo sami naredili in dosegli, to bomo imeli; nihče nam ne bo nič dal.

Zagrebski kvartet v Gorici

Na drugem koncertu letošnje abonmajske slovenske sezone je nastopil Zagrebski godalni kvartet in sicer v četrtek 16. decembra v Kulturnem domu. Ta komorni ansambel je eden izmed najboljših tovrstnih skupin v Jugoslaviji in se je pravkar vrnil z daljše turneje po Italiji. V Gorici je predstavil delo Beethovna, Dvoraka in sodobna slovenskega skladatelja M. Strmičnika. Kvartet je s svojo spretno, učinkovito in globoko občuteno igro dokazal, da suvereno obvlada svoje področje. Zelo škoda, da je bilo na tem koncertu tako malo poslušalcev!

Naslednji koncert bo 1. februarja, nastopili pa bodo zagrebski Madrigalisti z bogatim polifonskim sporedom. Koncert bo v Katoliškem domu.